

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 19 aprila 1935

God. VI — Broj 17

Sokolstvo u borbi protiv istoriskog materijalizma

(Opći motivi za ustanovljenje sokolskog narodnog univerziteta)

(Nepremostiva i borbeni suprotstvo između materijalizma i idealizma. Program materijalizma: lično i narodno rastvorno u jarmu materije. Program idealizma: lična i narodna sloboda u bratskoj saradnji.)

Evropa se nalazi na Heraklovom raspuću materijalizma i idealizma. Svet se kupi u dve vojske, koje se pravljaju na odlučnu, duhovnu borbu. Vojska materijalizma nosi na svojoj zastavi ispisani sledeći program:

Postoji samo materija (telo), postoji samo materijalna (telesna) dobra ili vrednote. Duše i duha uopće nema, duša i duh su samo beznačajne sene (tefifomen) materije. Zato je najviši i poslednji cilj čoveka na zemlji materija (telo) i uživanje materijalnih (telesnih) dobara. Čovek pak je čoveku samo materija (roba) i materijalni stroj, teran pohlepom za materijalnim (telesnim) dobrima. U svetu materije odlučuje samo surova nadmoć, zato će takoder i u čovečanstvu vladati samo telesno (materijalno) jači i oboružaniji, dok će svi drugi slabiji materijalni strojevi (ljudi) ostati bespravni, neslobodni, robovi u rukama surove nadmoći, koja iskorisćiva. Zakonu materijalne nadmoći ima da se pokori pojedinačni (osoba) i skupina (narod).

Protiv pak program čitamo na zastavi vojske idealizma:

Prvo je duh, prvo su duhovna dobra (vrednote): sloboda, delo, istina, pravda i lepotu! Prvo su duhovna dobra, jednako pristupna i postiziva svima, kao braća. Materija je samo sredstvo za postignuće duhovnih dobara. U težnji za duhovnim dobrima, osobito slobode i napretka, razotkriva se bivstvo, srž, srčika duše i duha, one unutarnje sile, koju oseća i koju prokrčuje svaki čovek u sebi i koja počinje, oživljuje materijalni stroj tela.

Su živu energiju trošilo je čovečanstvo u dosadanju istorijskim naporima i borbama samo za ideale, sa duhovna dobra slobode, dela, istine, pravde i lepote. Jednako će se truditi i boriti takoder i u budućnosti i neće mirovati sve dotle dok ne oživotvorju duhovna dobra u jednakoj meri za sve kao za braću, za sve pojedince (osobe) i skupine (narodne).

Telensna slast je prolazna, a večita je duhovna slast lične i narodne slobode, slast dela, istine, pravde i lepote. Čovek je čoveku jednako pravilan brat, pomagač i saradnik u zajedničkom delu za duhovna dobra.

II

(Slovenska filozofija Tirševa. Tirš u dubini čovečje duše princip bratstva, u visini duha princip razvoja i napretka, Tirš — ustanovitelj istoriskog idealizma.)

Zastave idealizma i materijalizma viju se takoder i kod nas, u našoj državi, u Jugoslaviji. Burno pak su zapršale nakon marselskog atentata. Tajna besprimernog gnušnog zločina još nije potpuno otkrivena, i zato se takoder još ne zna, kako daleko su pale sene iz tabora materijalizma. Jao državi, koja još nema organizovane duhovne vojske idealizma i koju bez otpora preplavljuje povodanjem materijalizma!

Ali Bog je već od nekada ljubio i slao im mudre ljude i proroke sa slutnjama, što pripravlja sudbinu za budućnost, naime — odlučnu borbu između idealizma i materijalizma, i zato treba da padne odluka, da li da čovek ostane rob kapitalističke materije, ili pak da svaki čovek, bilo onaj poslednji radnik ili prvi mogućnik postane slobodan brat među slobodnim braćom?

Prvi medu tima je češki filozof dr. Miroslav Tirš, koji po dubini i dalekovidnosti svoje mudrosti natkriljuje sve druge slovenske filozofe. Filozof Tirš je prvi spoznao da nije moguće pustiti tok bogatog i neiscrpnog stvora ne dobije vanjsku posudu, s kojom bi zagrabilo dragocenu tekućinu, kroz gole prste po peskovitom tlu.

Protivno, istoriski materijalizam nema nikakva prava da govori u ime socijalnog drugarstva (bratstva) i so-

cijalne pravčnosti, jer principijelno zabacuje i negira duh i sva duhovna dobra. Zar nisu drugarska (bratska) sloboda i socijalna pravda glavna duhovna dobra? Ali otkuda duhovna dobra bez duha? Kao ismejana i raskrinkana sfinga mora istoriski materijalizam pred očima svetske javnosti da se surva u ponor. Ni jedan istoriski materijalist neće spasiti čovečanstvo iz »kapitalističkog ropstva«, jer ga baca samo u još veće ropstvo »istoriskog materijalizma«. Tiršev istoriski idealizam borji se u ime svega čovečanstva, da ga oslobodi iz ropstva dvostrukog materijalizma. Takoder i u Rusiji neće biti konac istoriski materijalističkom paklu sve dokle ne zatrepa zastava Tirševog istoriskog idealizma. Svetsku revoluciju duša sposoban je provesti samo Tiršev verizam.

IV

(Znanstveno utemeljenje obeju Tirševih istina bratske saradnje i napredovanje slobode. — Potpun poraz istoriskog materijalizma potvrđuje urbi et orbi zadnji internacionalni filozofski kongres u Pragu. — Soko ovara s ustanovljenjem Sokolskog narodnog univerziteta ofenzivu protiv istoriskog materijalizma.)

Bratstvo i sloboda su fraze samotno, gde ih politički demagozi zaviju u prazne, sugestivno zvone i gromke reči. Gde ih pak tiha i istinska znanost otkriva svetlostempiričke i prirodoslovne metode, tamo postaju osnovne istine istorije i života. Moderna analitička psihologija utvrđuje duševnu osnovu u dvostrukom, nerazdruživo spojenom nagonu individualizma i konsensualizma ili psihološke resonance (indukcije). Zar nije s time princip drugarskog bratstva, bratske saradnje znanstveno najdublje fundiran? Dalje je znanstvena biologija dokazala

u principu slobode preduslov života, razvoja i napretka. Bez prilagodive slobode bila bi već davno izumrla sva živa bića. Tako se kao u harmoničnom orkestru s istom melodijom pridružuju još i druge znanstvene discipline i na svoj način potvrđuju osnovne istine sokolizma, istine bratske saradnje radnika i preduzetnika u »korporaciji za spasonosnu dogmu. Moderna filozofija je na svim znanstvenim područjima dokazala besmislenost ontološkog i istoriskog materijalizma. Na zadnjem internacionalnom filozofskom kongresu u Pragu nije se usudio javno da nastupi ni jedan »istoriski materijalist. Sva znanost dokazuje samo jedno i isto:

Covek traži istinu i sreću, a oboje pak nalazi samo u bratskoj saradnji u napretku slobode. Oboje se nalazi u Tirševoj filozofiji i u sokolskom programu!

Samo filozofska, samo znanstvena analiza, koja se ponavlja bez prestanka, sposobna je da ucepi i ukorenji sokolsku istinu u čovečju dušu i da ju preporodi u duhu bratske saradnje i napretka slobode. Sokolska vojska je uglavnom već organizovana. Nedostaju joj pak u smislu moderne vojne taktike samo još »borbeni odred«, da bi otvorila ofenzivu protiv istoriskog materijalizma te polako mobilizovala za nju celu vojsku.

Moć i pobeda sokolske ideje pokazuje se osobito u tome, da ona raste i da se razvija, kao sve druge i žive. S proročkom intuicijom Tirš je pravilno stvorio najpre posudu vanjske, tehničke organizacije. S neodoljivom silom kuca sada na vrata drugi potreba razvoja; organizacija duhovnih »borbenih odreda«, kakvih nam može dati samo ustanovljenje sokolskog narodnog univerziteta.

Dr. Fran Derganc, primarij.
Ljubljana.

Zbor župskih načelnika i načelnica

Dne 13 o. m. održan je u Beogradu, u prostorijama Saveza SKJ, redovni zbor župskih načelnika i načelnica. Zbor je vodio načelnik Saveza br. Miroslav Ambrožič, a učestvovalo mu je: 7 članova načelništva Saveza, 11 članova tehničkog odbora Saveza, 23 župskih načelnika i 16 župskih načelnica; ukupno 57 lica.

Najpre je načelnik Saveza podneo zboru izveštaj o radu načelništva Saveza od poslednjeg zabora župskih načelnika te objasnio uzroke, zašto je u mesecu oktobru opozvao svoju ostavku na položaj načelnika Saveza SKJ, i na koncu izvestio, koliko su napredovale pripreme za naredni svesokolski ukupno 57 lica.

Svakog člana načelnika i načelnice

Pre nego li predem na raspravljanje o zadanoj temi, smatram potrebno da u doslovnom prevodu citiram neke izreke iz Tirševog spisa »Naš zadatak, smer i cilj«. To činim iz razloga, da bi se videlo, kako svoja zaključivanja ne donosiš proizvoljno, da bi se videlo, kako se Sokolstvo u svoje razvijaju i u svome radu, koji je dana u dan biva sve svestraniji, ipak pridržava onoga što mu je ostavio i namro njegov osnivač Tirš. Treba kod toga misliti i na to, da je Tiršev spis »Naš zadatak, smer i cilj« pisan 1870 godine, a obelodanjen, kao programatski uvodni članak u prvom broju prvog godišta časopisa »Sokol«, godine 1871. Uzgred spomenetu, da se smatra, da je to najbolja Tirševa napisana stvar, a, slobodno možemo kazati, i najbolja sokolska rasprava, koja je do sad uopće u Sokolstvu izašla. Puni pravom, taj se spis naziva sokolskim evangeljem. Ne sto ga smelo biti Sokola, koji ne bi poznavao tu Tirševu raspravu od nekoliko listova. Što više potrebno je da se ta rasprava, koja je izašla i u jugoslovenskom prevodu i koju je izdala Jugosl. sok. matica u Ljubljani, što češće i što pažljivije čita i studira. Bez poznavanja spisa »Naš zadatak, smer i cilj« ne može se zamisliti sokolskog funkcionara. Verujem, kad bi svi oni koji se u svojim jedinicama

Uveče se poseban snomen-list (prevodnica), koji će deca primiti pri stupanju iz dečijih u naraštajskih redova.

Predlog za putovanje preko praznika naraštaja po uzoru Ferijalnog saveza otstupa se da to izveđe novo načelništvo, a jednako tako otstupaju se novome načelništvu i predloži gde izmeni svečanog kroja članova, muškog naraštaja i dece. Bio je otklonjen predlog Mostar u pogledu izmene raspisa ovogodišnjih općih takmičenja

Potreba prosvetnog rada u Sokolstvu i njegova veza s tehničkim radom*

Pre nego li predem na raspravljanje o zadanoj temi, smatram potrebno da u doslovnom prevodu citiram neke izreke iz Tirševim spisom »Naš zadatak, smer i cilj«, da bi mnoga i mnoge međusobne rasprave bila suvišna. Namjeru je ovog našeg raspravljanja, da se dade pravo mesto i pravo značenje tehničkoj i prosvetnoj grani sokolskog rada i da se svedu u pravu kolotečinu međusobni odnosi prednjačkih zborova i prostvenih odbora.

Da predemo na samu temu raspravljanja.

Tirš je, u pomenutom spisu, Sokolstvu postavio dvostruki zadatci. Jedan je opći, a drugi je stručni. Tirš doslovno kaže: »Budući da su naša udruženja za sve, a ipak, pored svega, imaju poseban smjer, stoga je slično i naš zadatak ovde dvostruk. Prvi i opći sastoji se u tom, da smo, pre drugih, zvani da očuvamo svoj narod u onoj svestraji jakosti, koja ne dozvoljava da narodi izumru, da očuvamo svoj narod u onoj stalnoj i čiloj snazi, u onom telesnom, duševnom i moralnom zdravlju, koje ne dozvoljava da bi nikla ikakva pokvarenost, a time ni ikakvi zastoji, ni kakvo nazadnjaštvo, taj najgori, upravo ubitačni zločin, činjen na narodima.«

Dakle, prema ovim Tirševim rečima, Sokolstvo je za svakoga. Time se misli kazati da mogu u Sokolstvu da ulaze ljudi siromašni i bogati, intelektualci i obični radnici, oni višeg i oni nižeg društvenog položaja, stari i mla-

(Nastavak na str. 2)

* Predavanje koje je održao 30 III 1935. g. br. A. Stefan na zboru društvenih prosvetara župe Beograd.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Osnivanje Tirševog zavoda u Pragu

Nakon dugog niza godina ipak je došlo na dnevnim red českoslovačkog parlamenta i pitanje osnivanja državne visoke škole za telesni uzgoj — Tirševog zavoda. Na svojoj sednici od 26. marta t. g. parlament je s velikom većinom glasova u prvom čitanju odobrio odnosni zakonski predlog, koji će biti iza drugog i trećeg čitanja odobren i od senata. Time će Českoslovačka doći u onaj red država, koje već imaju svoje visoke škole za telesni uzgoj. Razveseljivo je, ali i samo po sebi razumljivo, da će ta škola nositi naziv dr. Miroslava Tirša, tvorca sokolskog telovežbenog sustava. Izvestitelji po ovom zakonskom predlogu bili su poslanici Humelhaus, Jaša i Halupa; nato je započela rasprava u kojoj su uzeli učešće poslanici Motička, Miler, Oliva, Polivka i još nekoj.

Sokolstvo je zadovoljno, da je končano osigurano osnivanje tog važnog uzgojnog zavoda, jer će kroz to imati slovenski narodi, naročito Jugosloveni i Bugari, priliku da šalju svoje ponajbolje vežbače u Tiršev zavod, da tamo u domaćoj, sokolskoj školi usavrše svoje znanje na polju telesnog uzgoja.

Izložba uspomena na dr. Jindru Vanjičeka

Dne 3 o. m. bila je otvorena u Tirševu domu u Pragu izložba uspomena na pokojnog načelnika SSS i ČOS brata dr. Jindru Vanjičeka. U izložbi su poredane veoma lepo i pregledno mnoge slike i trofeji iz života velikog i zasluznog sokolskog borce i učitelja. Iz ovih se uspomena može svaki posetilac osvedočiti o velikim uspesima Tirševa ideje i Tirševog telovežbenog sistema, koji je tek dr. Jindra Vanjiček podigao do zavidne visine i proširo medu najšire redove českoslovačkog naroda te ga sa svojim takmičarima prikazao i inostranstvu, gde je osvajao prva mesta na takmičenjima. Među interesantnim predmetima iz ostavštine velikog pokojnika nalazi se i njegova doktorska diploma, jugoslovenska, francuska i českoslovačka odličja, većinu iz bršljana, koji mu je poklonio godine 1920 lord major londonski prijedrom svoje posete na VII svesokolskom sletu, nadalje kip sv. Dorda, dar Praškog Sokola, kip sokolskog borce — rad poznatog kipara Suharde, velika medalja ČOS, diploma Američke obce sokolske i t. d. Na načelničom mestu izložen je i zapovednički barjacič, s kojim je komandovan na VIII sletu godine 1926, koji je bio poslednji slet pod njegovim vodstvom. Prigodom otvorenja bili su izrečeni značajni govori, u kojima je bila istaknuta veličina pokojnog brata Jindre.

Zbor župskih prosvetara ČOS

U subotu 13. i nedelju 14. o. m. zasedavao je u Tirševom domu u Pragu zbor župskih prosvetara, na kome je bilo zastupanih 50 župa. Zbor je vodio prosvetar ČOS brat Antonin Krejči. Diskusija na zboru o podnetim izveštajima bila je živa, ali stvarna. Zboru su prisustvovali delomično i pojedini članovi pretdsedništva ČOS, te načelnik ČOS brat dr. Klinger sa načelnicem sestrom Provanžnikovom. Iz izveštaja zabora vidi se, da je svih prosvetnih predstava u ČOS (prestava, predavanja, škola i t. d. bilo u 1934 godini 156.088, što znači prema godini 1933 porast za skoro 13.000 prosv. priredaba. Župskih prosvetnih škola bilo je lane 31. Posebno je bila istaknuta činjenica, da su skoro sve jedinice priredile komemoracije prigodom tragične smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja te proslave jugoslovenskog praznika prve decembra. Na zboru održano je i nekoliko važnih referata, među kojima i referat dra. Malinskog iz Olomuca o Sokolstvu i narodu. Kod izbora ponovo je za daljnji period izabran za pretdsednika prosvetnog odbora ČOS brat Antonin Krejči. U prosvetni odbor, među ostalim, izabrani su sada br. prof. Antonijn Houdek iz Ivančica, br. K. Patek iz Kladna, br. Pol i s. Vesela iz Praga. Prosvetni odbor priprema 10-dnevni prosvetni tečaj i posebni tečaj za lutkarstvo. U oba tečaja pozvane i braća Jugoslovene, Bugare, Rusi i Poljake.

Savetovanja slovačkih župa u Bratislavi

Kako smo već javili, održavala se je nedavno u Bratislavu skupština zastupnika svih slovačkih župa. Približno je bilo oko 60 lica. ČOS je poslala na ovo zborovanje braću: poststaroste Truhlarž i dr. Slavku, podnačelniku Nimhauzu, načelniku Provanžnikovu, prosvetaru Krejčiju i tajniku dr. Kelera. Savetovanjima je predsedavalo starosta bratislavskih župa br. Bela. Na dnevnom redu je bilo uz ostalo: 20-godišnjica opstanka Re-

okružje Zagranične župe. U Austriji čine društva u Beču i u okolini posebnu Austrijsku župu, koja neposredno potpada pod ČOS, dočim je društvo u Gracu u sklopu Zagranične župe. Končano moramo da napomenemo i društvo u Nadlacu i u Bukareštu u Rumunjskoj te društvo Círih u Švicarskoj. U ovim zagraničnim českoslovačkim sokolskim društvima učlanjeno je mnogo Jugoslovena, Rusa i Poljaka.

I u telovežbenom pogledu beleži ova župa vrlo lepe uspehe, jer u njima rade 224 prednjaka i 149 prednjakinja, vežba pač 315 članova, 101 naraštajci, 285 muške dece, 101 članica, 108 naraštajci i 179 ženske dece. Za jednoobrazno uvežbavanje ima župa zajedničkog putujućeg prednjaka, koji redovito obilazi sva društva.

Za svestran telesni uzgoj u Sokolu

Nekoliko českoslovačkih župa doneo je vrlo zanimiv zaključak glede polaska telovežbenih onih sokolskih prednjaka, koji se bave s raznim specijalnim telovežbeno-sportskim granama, te su kao takvi i upisani u takmičarski imenik. Župa Vanjičkova, Malahova, Švecova i još nekoje druge zaključile su, da mora svaki prednjak specijalist bežuslovno da polazi i redovnu telovežbu u svojem društvu i to zbog vlastite koristi, da bi mogao na taj način da svestrano i harmonički razvija svoje telo.

Razne vesti iz Slovenskog Sokolstva

Ukrainjsko zagranično Sokolstvo još uvek izdaje u Pragu svoj list "Sokolski visti", u kojem je jedan između glavnih saradnika br. Ivan Boberski, prof. Pardubički ukrainske gospodarske akademije. Pomenuti brat osnovao je pred 30 godina Soko među Ukrainerima, stoga ga njegova braća i nazivali ukrainskim Tiršem.

Dne 6 i 7 aprila zborovali su u Brnu svi vodnici sokolske dece iz svih župa u Moravskoj i Šleskoj. Na tom zborovanju predavao je prof. Kréma o novim osnovama dečje telovežbe. Zbor je nadalje raspravljao o taborovanju dece, o takmičarskom načinu za dece i sličnim drugim važnim pitanjima.

Broj naraštaja opet polagano raste u raznim českoslovačkim župama. Tako javljaju iz Mahalove župe u Brnu, da je ove godine u februaru bilo 315 naraštajaca više nego prošle godine u istom mesecu. Najmanji broj naraštaja beleži českoslovačko Sokolstvo u god. 1932/1933. Od tada polagano raste.

Pariški Soko gostovao je sa svojom vrstom na akademiji francuskog telovežbenog društva "En avant", gde je izvodio vežbe na stolu i spravama, što francuski gimnasti gotovo i ne poznaju. I ovo će društvo učestvovati na velikim gimnastičkim svečanostima belgijskih gimnasta u Briselu, kamo je poznava ČOS i naš Sokolstvo.

Pretsedništvo ČOS, da počasti 85. godišnjicu pretdsednika Masarika, votiralo je 300.000 Kč za ovogodišnja letovanja sokolske dece neuposlenih roditelja.

Župa Husova, sa sedištem u Češkém Budejovicima, pripredice ovogodišnje župski slet u pogranicnom mestu Česke Velenice na austrijskoj granici. Društvo Česke Velenice podiglo je ove godine novi stadion, na kojem će se održavati i javni župski nastup.

Kako javlja zadnji "Sokol", glasilo Saveza poljskog Sokolstva, konačno je odbor te organizacije odlučio, da se prvi slovenski svesokolski slet, koji se je imao održati ove godine u Varsavi, odloži za narednu godinu. Ovaj slet naredne godine neće biti slovenski svešokolski, već VIII slet Saveza poljskog Sokolstva. Razume se samo po sebi, da će ovaj slet posetiti i velik broj Sokola iz ostalih saveza, budu li to dozvoljave političke prilike, koje počesto nisu skloni Sokolstvu. Po svojim prilicima da je to i glavnim uzrokom, da se je morao ovogodišnji slet odgoditi.

U proslavlju 50-godišnjice opstanka krakovskog poljskog Sokola održavaju se koncem juna o. g. u Krakovu pokrajinski slet Malopolske župe i njenih brojnih okružja. Na ovaj slet pozvano je i jugoslovensko Sokolstvo. Kako u isto vreme pada i slet u Subotici, to će, po svojim prilicima, biti učešće našeg Sokolstva malobrojno.

Zadnji broj "Sokola" donosi uz službene vesti, koje objavljujemo na drugom mestu, i nov pravilnik za nadzorne odbore u sokolskim jedinicama. U tom je broju i izveštaj o saveznim smučarskim takmičenjima u Zakopanom, gde se je moralio ove godine vršiti i smučarsko takmičenje za slovensko prvenstvo, a koje je odgodeno u vezi s varšavskim sletom.

Poljski majstor u smučarstvu, načelničko u skokovima, za ovu je godinu brat Stanislav Marusarž, koji je i u Jugoslaviji sa svojim skokovima u Planičici pokazao da je zaista majstor skočivši preko 90 m.

Poljski Sokoli u Nemačkoj pripreduili su marta meseca u Berlinu u jednoj velikoj dvorani svoj sokolski slet. Ova dvorana je dovoljna za tako malen savez, kao što je poljski u Nemačkoj. Ako znamo, da broji poljsko Sokolstvo u Nemačkoj samo nekih 15 društava, onda je vrlo lako prirediti sokolski slet u dvoranama, kakve ima Berlin u svojim zabavštima, gde može da stane nekoliko tisuća ljudi. Na ovom su sletu nastupila sva deljenja s vrlo lepim uspehom.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja:

Dne 21 aprila predaje brat Knežević Milivoje, Senta, o temi: "Borba za materinsku reč" (popodnevno);

Dne 25 aprila predaje brat Milić dr. Ivo, Subotica, o temi: "O bačkim Bajnjevcima" (večernje);

Dne 2 maja predaje brat Knežević Milovan, Novi Sad, o temi: "Sokolski pokret u Bačkoj" (popodnevno);

Dne 6 maja predaje brat Stajić Vasa, Sremski Karlovci, o temi: "Bunjevačko - srpski odnosi u prošlosti" (večernje);

Dne 13 maja predaje brat Stanojević Miloš, Petrovgrad, o temi: "Sokolski pokret u Banatu" (večernje);

Dne 20 maja predaje brat Vrhovac Rade, Novi Sad, o temi: "Matica srpska i nacionalni rad u Vojvodini" (večernje);

(Nastavak s 1 stranice)

di. Tog se principa Sokolstvo potpuno pridržava.

Dalje se kaže u onoj rečenici, koju sam u prevodu citirao, da je sokolski zadatak dvostruk. Prvi je, da narod sačuvamo u telesnom, duševnom i moralnom zdravlju. To znači, koliko Sokolstvo treba da radi na telesnom zdravlju svoga članstva, toliko isto treba da radi i na duševnom i moralnom. Kao što se telesno zdravlje može da sačuva odnosno unapredi samo smislenjem telesnog odgojem, tako se isto i duševno zdravlje ne može drugačije sačuvati i unaprediti, nego li primanjem duševne hrane, duševnim odgojem, što opet ne znači drugo, nego da se smislenjem načinom ide za tim, da članstvo prikupi, pored sokolskih vrlina i kreposti, i što više opštug značja, kako bi, u istini, moglo da dođe do što manje razlike između pojedinačnih obzirima na pomenuto.

Sokolstvo, koje je za svakoga, ako želi da medu članstvom dode do stvarne jednakosti, jednakosti u punom smislu reči, mora da nastoji da sva njegova streljanja idu za tim, da bude medu članstvom i što manja opća i duševna razlika. Bilo bi zlo, kad bi se išlo za postignućem toga cilja, za postignućem jednakosti, putem, da oni višeg duhovnog nivoa nastoje što više približiti se onima, koji su prema njima u zaostaku, zanemarivanjem vlastitoga napredovanja. Pravi je put samo onaj, koji ide za tim, da se onoga podigne toliko, da se što više približi onome višemu ili drugim rečima, ide se za tim, da ona braća i one sestre koji, sticanjem prilika, nisu mogli da u svom privatnom životu prikupe dovoljno općeg znanja, to znanje da prime preko Sokolstva. Tirš kaže: "... svima naučnim pomagalima težiti za jednakošću". To znači, treba raditi tako da bude medu pojedincima što manja razlika, ili da bude općeniti standard što viši. Samo radeći tako, moći će da se dolazi do tražene sokolske jednakosti, jednakosti u punom smislu reči.

Sokolstvo, koje je za svakoga, ako želi da zadobija onu potrebnu obveznost za sve jedinice i stanoviti plan po kojem se polazi od manjih sestra, da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalim inostranstvom, kako to Tirš traži. Drugačije je izgleda s prosvetnim radom u Sokolstvu. Sokolski prosvetni rad, decenijama, nije dobijao svoj pravi oblik i svoju pravu boju. Radi se je samo od zgodne do zgodne i većnom bez one potrebne obaveze za sve jedinice. Tek od nekoliko godina unatrag počeo je prosvetni rad u našem Sokolstvu da zadobija onu potrebnu obveznost za sve jedinice i stanoviti plan po kojem se polazi od manjih sestra, da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalima, i da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalim inostranstvom, kako to Tirš traži.

Drugačije je izgleda s prosvetnim radom u Sokolstvu. Sokolski prosvetni rad, decenijama, nije dobijao svoj pravi oblik i svoju pravu boju. Radi se je samo od zgodne do zgodne i većnom bez one potrebne obaveze za sve jedinice. Tek od nekoliko godina unatrag počeo je prosvetni rad u našem Sokolstvu da zadobija onu potrebnu obveznost za sve jedinice i stanoviti plan po kojem se polazi od manjih sestra, da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalima, i da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalim inostranstvom, kako to Tirš traži.

Drugačije je izgleda s prosvetnim radom u Sokolstvu. Sokolski prosvetni rad, decenijama, nije dobijao svoj pravi oblik i svoju pravu boju. Radi se je samo od zgodne do zgodne i većnom bez one potrebne obaveze za sve jedinice. Tek od nekoliko godina unatrag počeo je prosvetni rad u našem Sokolstvu da zadobija onu potrebnu obveznost za sve jedinice i stanoviti plan po kojem se polazi od manjih sestra, da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalima, i da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalim inostranstvom, kako to Tirš traži.

Drugačije je izgleda s prosvetnim radom u Sokolstvu. Sokolski prosvetni rad, decenijama, nije dobijao svoj pravi oblik i svoju pravu boju. Radi se je samo od zgodne do zgodne i većnom bez one potrebne obaveze za sve jedinice. Tek od nekoliko godina unatrag počeo je prosvetni rad u našem Sokolstvu da zadobija onu potrebnu obveznost za sve jedinice i stanoviti plan po kojem se polazi od manjih sestra, da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalima, i da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalim inostranstvom, kako to Tirš traži.

Drugačije je izgleda s prosvetnim radom u Sokolstvu. Sokolski prosvetni rad, decenijama, nije dobijao svoj pravi oblik i svoju pravu boju. Radi se je samo od zgodne do zgodne i većnom bez one potrebne obaveze za sve jedinice. Tek od nekoliko godina unatrag počeo je prosvetni rad u našem Sokolstvu da zadobija onu potrebnu obveznost za sve jedinice i stanoviti plan po kojem se polazi od manjih sestra, da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalima, i da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalim inostranstvom, kako to Tirš traži.

Drugačije je izgleda s prosvetnim radom u Sokolstvu. Sokolski prosvetni rad, decenijama, nije dobijao svoj pravi oblik i svoju pravu boju. Radi se je samo od zgodne do zgodne i većnom bez one potrebne obaveze za sve jedinice. Tek od nekoliko godina unatrag počeo je prosvetni rad u našem Sokolstvu da zadobija onu potrebnu obveznost za sve jedinice i stanoviti plan po kojem se polazi od manjih sestra, da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalima, i da se ne moreno stiti i bojati poredenja s ostalim inostranstvom, kako to Tirš traži.

Drugačije je izgleda s prosvetnim radom u Sokolstvu. Sokolski prosvetni rad, decenijama, nije dobijao svoj pravi oblik i svoju pravu boju. Radi se je samo

vežbanje kod Sokolstva. Sigurna je stvar, da tu stranu telesnog vežbanja neće Sokolstvo prihvati nikada u svoj općen program telesnog vaspitanja. — To ipak nema da znači, ako bi neka jedinica, kod neke svoje specijalne prirede, poslužila se i kojom od takvih veština, da bi učinila neki prestup protiv Sokolstva.

Tako je isto i kod duševnog vaspitanja sokolskog članstva. Sve što u istini služi duševnom dizanju celine može da ulazi u program prosvetnog sokolskog rada i prema mišljenju Tirša i prema današnjem našem sokolskom poimanju. Razume se, da bi se i ovde grešilo, kad bi se u sokolski prosvetni program uvođile naročite specijalne grane prosvetnog rada, koje bi za opće dizanje celine bile neprovedive, odnosno kad od tog prosvetnog rada ne bi imala koristi celine. Tako n. pr. grešilo bi se, kad bi se u program sokolskog prosvetnog rada uvelo, recimo, učenje kemije, matematike i t. d. To bi otrliko odgovaralo onim tehničkim specijalitetima, koje sam pre naveo. I tu možemo da se poslužimo onom sokolskom: »Sokolstva stvar nije za pojedinca, nego za celinu.«

Kod prosvetnog sokolskog rada nalazi se na još jednu poteškoću time, što su naše jedinice u raznim krajevinama naše otadžbine, kad se je počelo sa sistematskim zahtevima rada na sokolskoj vaspitanju. Imali smo jedinice koje uporep nisu poznavale prosvetni sokolski rad. Takve su jedinice teže prihvatale i mnogo teže udovoljavale svima onim zahtevima, koji su od njih traženi u toj grani sokolskog rada. Opet s druge strane, nije se smelo i nije se moglo ići ispod minimuma, zbog onih naprednih jedinica. I tu se je, opet, pokazalo, da je potreban prosvetni sokolski rad, kako bi se došlo do one stvarne jednakosti, da ne bude u Sokolstvu jednakost samo fraza. Jer, do jednakosti ponavljaju, možemo doći samo onda, ako smo si međusobno u svemu što bliži. Eto, i u tom leži potreba prosvetnog sokolskog rada.

Smatram, da je time dovoljno počinjeno potreba sokolskog prosvetnog rada po našim jedinicama. Time se je udovoljilo onom prvom delu našeg raspravljanja. Preostalo bi pokazati vezu prosvetnog i tehničkog rada u Sokolstvu.

U ovome našem raspravljanju nije se prilazio u tumačenje u čemu je taj sokolski prosvetni rad, jer bi to bila sama za sebe dovoljna grada za jedno još opširnije raspravljanje nego li je ovo, nije se ulazio ni zbog toga, što sama tema našeg zadatka to ne traži.

Pre nego li predem na obradu teme o vezi tehničkog i prosvetnog sokolskog rada htio bi, odmah ovde da naglasim, da sam onaj ispravno gleda na Sokolstvo, koji daje u istoj meri važnost tehničkoj i prosvetnoj strani sokolskog rada. Krivo misle oni koji kažu, da je telesno vežbanje odnosno vaspitanica i sav tehnički sokolski rad samo sredstvo, preko kojega se ima članstvo, da prihvatova, da bi ga se našlo na sokolske puteve i vodilo cilju kojemu Sokolstvo teži. Iako nimalo ne potcenjujem prosvetni rad u Sokolstvu, ne mogu zamisliti sokolsku jedinicu koja bi se isključivo bavila prosvetnom stranom sokolskog rada, a njeno članstvo ne bi ni zavirilo u vežbanicu ili se bar negde sastajalo da vežba. Takva jedinica ne bi se smela i ne bi se mogla da užima kao sokolska jedinica. Mogu jedutim da pretstavim jedinicu koja zanemaruje prosvetni rad, a radi tehnički, pa da ipak ima uslove za sokolski život. Jer, već ono vežbanje i onaj rad u vežbanici po sokolskom sistemu, donosi nešto, iako vrlo malo, od onoga što se zahteva od prosvetnog sokolskog programa.

Evo, već ovih par reči pokazuje, da je vežbanica, svejedno u zatvorenoj prostoriji ili na otvorenom, onaj glavnji centar iz kojega treba da zrači sav sokolski rad, da zrače sva sokolska stremljenja, pa i prosveta. Sokolski tehnički rad treba da bude sredstvo za pridobijanje svih onih primarnih sokolskih vrlina, koje najizdašnije služe kao pomagalo prosvetnom radu, ali ne sime da bude sredstvo, ili da se tačnije izrazim, ne sime da bude mamac za pridobijanje na broju članstva. U sokolskoj vežbanici, svakako, vredi mnogo više onaj i najslabiji vežbač, ako i ostale svoje sokolske dužnosti savesno izvršava, nego li onaj prvaklasi tehničar, koji osim veštine nema drugih sokolskih vrednotu.

Da spomenem samo jedan primer u kojem se upravo zračila sokolska nevaspitanost naših bivših najbriljantnijih tehničara. Spremala se olimpijska vrlina, Medutim radi finansijskih teškoća nije mogla da ode na takmičenje. Neki od njih radi toga što nisu isli na Olimpijadi, otkazali su sudelovanje, takmičenje, na svesokolskom sletu u Pragu.

Eto, u tom primeru pokazano je, kako je onoj braći, koja nisu otišla u Prag, nedostalo sokolsko vaspitanje, a bili su prvaklasi tehničari. Dakle, samo vežbanje, pa ma bilo ono i na neznanim kakvoj visini, ako nije osnovano na onoj unutarnjoj snazi sokolskog odreda, obzirom na sokolsku stvar, nije.

Isto je tako nemoguće smatrati neku našu jedinicu sokolskom, ako bi ona

radila samo na prosvetnom programu. Ako bismo dublje zavirili u rad nekih jedinica, a to se naročito odnosi na neke sokolske čete, gde se u težim prilikama radi, mogli bismo videti da se kod nekih četa o telesnom vaspitanju ne vodi nikakva briga. Krivo, ali sasvim krivo, rade oni, koji kažu da kod četa nije potrebno vežbanje, jer se njihovo članstvo dovoljno telesno razvija kod svoga svakodnevnog posla. Polazeći s toga stanovišta dalje, doći ćemo do toga, da nijedan manuelni radnik ne bi trebao da vežba. Nastavljujući se zaključivanjem na pretpostavljenou osnovi, došli bismo do apsurdia, da je sokolsko vežbanje potrebno samo onima, koji je ne radi telesno.

Smatram, da nije potrebno da dužim i da dalje dokazujem, da je tehnički i prosvetni rad jednako potreban po sokolskim jedinicama i da se ne može kojot od tih dve grane sokolskog rada davati veća ili manja važnost. Jedan i drugi rad toliko su potrebeni, da jedan bez drugoga ne mogu prestatljati Sokolstvo.

Već tim samim, radi te potrebe jednog ili drugog rada, nameće se sam po sebi zaključak, da je potrebna i veza jednog rada s drugim.

U tom se momentu nameće pitanje: Ko je u prvom redu zvan da čini sponu između tehničkog i prosvetnog rada? Odgovor je kратak i jednostavan. Prednjak. Prednjak je glavni pokretač cele sokolske mašine. On je onaj koji bi trebao da novo članstvo upućuje u sve nijanse sokolskog života, sokolskog duha i sokolskog rada. Prednjak je lice koje dnevno dolazi u kontakt s članstvom koje vežba. To vežbačko članstvo je srž našeg celokupnog Sokolstva. Istom kad budemo imali s idejne strane potpuno vaspitan prednjake, moći će naše Sokolstvo da punim koracima stupi u svestran rad na sokolskim zadatacima. Istom onda doći će do uzajamnog rada, da potpune veze medu tehničkom i prosvetnom stranom sokolskih nastojanja. Samo u tom slučaju neće dolaziti do nesporazuma tehničara s prosvetnim radnicima, odnosno prosvetnih radnika s tehničkim radnicima. Do potpuno idealnog shvatanja sokol-

ske zadaće, obzirom na tehnički i prosvetni rad, doći ćemo onda, kada prosvetni radnici budu dobri tehničari, a tehnički radnici dobri sokolski ideočari.

To će se postići jedino onda, ako se prosvetni tečajevi budu održavali i za prednjake u onom istom obimu, kako se to danas radi s prosvetarima.

Iskustvo je pokazalo, da je, u većini slučajeva, ostao istrajan i dosleđan sokolski radnik samo onaj, koji je u vežbaoniku stekao svoje prvo sokolsko vaspitanje, a tek onda svojim sopstvenim radom prikupio sve potrebne atribute za sokolskog ideologa. Time ne mislim u celosti osporiti vrednost i onih sokolskih radnika, koji su, pod raznim okolnostima, tek docnije došli do prilike da uđu u sokolski rad, a da nisu prešli sokolsku vežbaonicu. Ali najčešće se dogada, da baš takvi sokolski radnici, ako i imaju sve sokolske vrline, tu i tamo, zastrane kod interpretacije Sokolstva. Ta kriva interpretacija Sokolstva najčešće je glavnim razlogom nesporazuma tehničkih i prosvetnih sokolskih radnika.

Možda se pričinja, da sam se odlatio od svoje teme. Ne, upravo u tom je najvažniji momenat za vezu prosvetnog i tehničkog sokolskog rada, jer upravo to pokazuje na ono, što je potrebno da bi se došlo do uzajamnosti ovih dve grane sokolskog rada.

Dakle, za vezu prosvetnog i tehničkog rada potrebno je, da se prosvetari upoznaju s važnošću i potrebom tehničkog rada, a prednjaci da se upoznaju s potreblom i važnošću prosvetnog rada. Istom kada se to postigne, doći će se do one potrebne saglasnosti i do one potrebne veze između jednog i drugog jednako važnog i potrebnog sokolskog rada.

Zaključujem pozivom: Prosvetari i članovi prosvetnih odbora, posvetite više pažnje tehničkom radu i nastojte da se s tim radom upoznate i da uđete u njega! Načelnici i članovi prednjaka zborova, ne potcenjujte prosvetni sokolski rad, upoznavajte se s njime i sami saradujte na izvođenju prosvetnog sokolskog programa! — Zdravo!

A. Stefan, Beograd.

Glavna skupština Pokrajinskog saveza ruskog Sokolstva u Jugoslaviji

Pokrajinski savez ruskog Sokolstva u Kraljevini Jugoslaviji održao je 23 i 24 marta o. g. svoju XIII redovnu godišnju skupštinu u Beogradu u Ruškom domu cara Nikole II. Od 25 postojećih ruskih sokolskih društava, koja sačinjavaju ruski otseči jugoslavenskih sokolskih društava, ali uživaju samostalnost u svome sokolskom radu, došli su delegati iz 21 društva. Skoro čitavo rusko Sokolstvo u Jugoslaviji bilo je predstavljeno na ovoj skupštini.

U subotu 23 marta delegati su održali poverljivi sastanak, na kome su se rešavala važna pitanja organizacije savezne uprave i sokolskog rada, a načelne komisije izradile su predlog za skupštinu u pogledu kulturno-prosvetnog i tehničkog rada, uz sudelovanje skupština društvenih načelnika, načelnika i prosvetara.

Skupština se održala u nedelju 24

marta pre i posle podne u sokolani Ruskom Sokolu u Beogradu u prisustvu predstavnika g. Ministra za fizičko vaspitanje naroda, br. Milana Petrovića,

profesora, šefu stručnog otseka, i pre-

stavnika Saveza Sokola Kraljevine Ju-

goslavije i beogradске Sokolske župe,

brata M. Stojanovića, kao i predstav-

nika raznih ruskih organizacija. —

Otvarami skupštinu, savezni starešina

br. Viktor Artamonov održao je po-

zdravni govor, u kome je odao duboko

priznanje i zahvalnost ruskih Sokola

učlanjenopovrčivim Viteškom Kralju

Aleksandru I Ujedinitelju, Nj. Vel.

Kralju Petru II, Savezu Sokola Kralje-

vine Jugoslavije i jugoslovenskom narodu. — Vanredno lep i dirljiv govor održao je br. Milan Petrović, odajući priznanje ruskoj emigraciji, koja se ne bavi profesionalnim sportovima, već se zalaže za Sokolstvo i najizdravije sportove — vodenji, mačevalački i t. d. i pri tome predviđaju u ovim sportovima. — Brat Mira Stojanović pozdravio je lepmi govorom skupštinu u ime S. S. K. J. i beogradске župe. — Zatim su skupština pozdravili brat Vasilije Strandman, delegat za rusku emigraciju i predsednik Ruskog crvenog krsta, br. Teodor Taranovski, predsednik Ruskog naučnog instituta u Beogradu, i ostali predstavnici ruskih udruženja i ustanova. — Skupštini je prisustvovao i pozdravio je u ime Saveza ruskog Sokolstva savezni starešina br. Roman Dražling.

Posle zajedničkog bratskog ručka skupština je nastavila svoj rad. — Aklamacijom bili su primljeni predlozi svih skupštinskih komisija, društvenih načelnika i načelnica.

Pošto su bili primljeni svi izveštaji savezničkih funkcionera i uprava dobila razrešnicu, aklamacijom je izabrana nova uprava i savezno starešinstvo.

Za starešinu je izabran brat Viktor Artamonov; za I-og zamjenika i prosvetara brat Vladimir Poljanski; za načelnika brat Aleksandar Gan, a za načelniku sestra Olga Šidlovska.

Za najbolji rad u toku minule godine nagradjen je Ruski otsek Sokolstva u Novom Sadu.

U nedelju 31 marta održana je XV redovna godišnja skupština Sokolske župe Beograd u vežbaonici Saveza SKJ Prestolonaslednikov trg, br. 34. Skupština se pretvorila u dirljivu manifestaciju ljubavi i poštovanja svih Sokola ove župe prema starešini župe, bratu Branku Živkoviću, koji se je po rodjeni razlogu povlači iz položaja starešine.

Skupštini su prethodili 30 marta preko celoga dana sastanci i zborovi:

1) starešina sokolskih četa i referenata četa matičnih društava;

2) društvenih i četnih načelnika i načelnica;

3) društvenih i četnih prosvetara i 4) pret-

skupštinska konferencija delegata društava.

Na ovim sastanicima, zborovima pretrazeni su svi izveštaji o radu u prethodnoj godini i doneseni su predlozi

za rad u 1935 godini.

Skupštini su prisustvovali: od uprave župe 38 članova, t. j. 78%, 80 delegata iz 42 društava, t. j. 89% (nisi bila zastupljena društva: Vel. Gradište, Vel. Orašje, Grocka, Deliblato i Mramorak); delegat Saveza brat dr. Mihailo Gradojević, predstavnik Opštine grada Beograda, brat Dobra Bogdanović, predstavnik Opštine grada Beograda, br. Dobrivoja Bogdanovića, predstavničke štampe, zahvaljujući se na njihovoj dosadašnjoj susretljivosti i moleći ih da i u buduće poklanjaju Sokolstvu zasluženu pažnju, te na kraju pozdravljaju sve prisutne delegate društava i sve ostale prisutne, koji su došli na skupštinu, interesujući se za sokolsku stvar.

Dalje iznosi rad u župi u prošloj godini. Veli, da je rad teško i razvijao se lepo i uprava župe je uložila bila sve svoje sile da opravda poverenje prošlogodišnje skupštine, koja je izabrana. Ceo program je izvršen u punoj meri i s uspehom. Broj jedinica je porastao, kod društava za 4, a kod četa za 37. Rad po jedinicama je živ i normalan. Kontakt između župe i jedinica bio je jači nego ranije, što je u toku godine i sam rad tako iziskivao. Održano je u župi i po jedinicama više tečajeva: za prednjake, za prosvetare, vode četa i t. d. Župa je sudjelovala na pokrajinskim sletovima u Sarajevu i Zagrebu u zavidnom broju, isto tako i u sastanku s okružjima. Organizovana su okružna konferencije i u župi i nošnjički sastanci.

Potrećajući sve prisutne na traženu smrt u prošloj godini Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, svim prisutni klicu: »Slava Mu!«

U našoj župi n. pr. bio je dosad običaj, da društva i čete šalju župi prepis zapisnika svojih sednica, da bi se župa na taj način što bolje upoznala s radom četa i društava. Stvar sama po sebi dobra, ali je opt zapelo na nemarnosti tajnika, koji su to trebali da šalju, tako da je župa dobivala tek jednu petinu tih izveštaja, a to je moglo da bude u vrlo male koristi. Mi smo radi toga odustali u toku minule godine od te prakse i ja sam, da bi što bolje upoznau poslovanje i rad naših jedinica, stavio na jednoj od župskih sednica predlog, da se od svih naših jedinica zatraže sve društvene knjige i savesno pregledaju.

Taj posao je župa poverila meni i ja sam zaista pregledao oko 70 naših jedinica, gotovo sva društva i veliki broj četa. Shvatilo sam taj posao ozbiljno i izvršio sam ga savesno. Kad bi zalažio u pojedinosti, moj bi izveštaj o tome bio i svište dug, ali mi to nije cilj, nego da ovde izneti općenito što sam, pregledujući društvene knjige, zaznacio da nije dobro i da bi trebalo poboljšati.

Ja se neću strogo ograničavati na administraciju ili poslo

banovine i Saveza SKJ, na čemu im bratska hvala! Ove godine Opština beogradска унела је у свој budžet i naročitu pomoć za župu. U ovoj godini župu očekuju dve velike dužnosti, pored ostalog rada, koji je predviđen, i to: pokrajinski slet severnih župa u Subotici i slet bugarskih »Junaka« u Sofiji, где će i она učestvovati. Za sve ovo mora da se dobro pripremimo, i zato sve poziva, da s vеćim elanom i sokolskim požrtvovanjem, prionu na rad.

Brat starešina dalje predlaže da se uputi telegram i kongres bugarskih Junaka u Staroj Zagori, što se jednoglasno usvaja.

Dalje potiče sve prisutne da je u ovoj godini preminuo naš veliki prijatelj br. Vincenc Štjepanek i naš najstariji beogradski Soko, član suda časti uprave župe, brat Ljuba Stanojević. Svi prisutni ključu: »Slava im!«

Pošto je zastupljen dovoljan broj društava, to brat starešina predlaže da se prede na dalji rad, na izveštaje o radu župe u 1934 godini.

Uprava župe izdala je štampan godišnji izveštaj o radu u 1934 godini. Izveštaji su bili blagovremeno poslati svim jedinicama, delegatima društva i pretresani su na sastancima, zborovima i skupštinskoj pretkonferenciji, koja je bila odlično posećena, posle čega su jednoglasno primljeni.

Brat starešina pita za svaki izveštaj poimenovanje, da li ga prima skupština. Skupština prima sve izveštaje jednoglasno i time daje staroj upravi potrebnu razrešnicu.

Predlozi. Brat prosvetar Bogdan Spernjak čita predloge prosvetnog odbora Sokolskog društva Beograd-Matiće, koje je prihvatio zbor društvenih prosvetara, a koji glase:

1) Da se osnuje župska putujuća knjižnica.

2) Da se pristupi organizovanju sokolskog muzeja župe u zajednici sa Savezom.

3) Da se socijalno-humanu akciju »Sokolsko srce« u župi postavi na široku osnovu.

Brat načelnik Frano Žic čita predloge zbara društvenih načelnika i načelnica, koji glase:

1) Da se u toku 1935 godine prirede okružni sletovi prema sledećem rasporedu: 2. juna u St. Pazovi (II okružje), 2. juna u Pančevu (IV okružje), 19. maja u Arandelovcu (VI okružje), 26. maja u Rumi (III okružje), 16. juna u Valjevu (VII okružje), i 17. juna u Požarevcu (V okružje).

2) Da se na dan 20. maja o. g. izvrši sa celokupnim članstvom župe hođašće na Oplenac.

Skupština usvaja sve ove predloge i stavlja upravi župe u dužnost da ih izvrši.

Brat starešina Branko Živković naglašava, da je data razrešnica dosadašnjoj upravi i da ista prestaje s tim sa svojom funkcijom, pa pošto s tom upravom završava svoj dugogodišnji rad u župi, opršta se sa svima i sa svojim najbližim saradnicima. Zahvaljuje se svima na saradnji i pomoći. Kroz 13 godina prošlo je kroz župu sve ono što je bilo potrebno a da se naša župa uzdiigne i izgradi tako da danas stoji medu prvim župama u Savezu. Svima se toplo zahvaljuje, jer je naša župa delo svih tih radnika od više godina. Župa nikada nije imala ni prostorija, aktu su se nosila po džepovima, a sednice su se održavale po pretobljima i privatnim stanovima članova uprave. Borilo se sa raznim nazorima o Sokolstvu posle rata. Mišljenje javnosti je bilo, da je Sokolstvo završilo svoju misiju, međutim mi svi koji smo bili zadovoljni sokolskom idejom, mi smo shvatili, da sada Sokolstvo prima na sebe svoju novu dužnost: da izgradi nov tip jugoslovenskog čoveka. I zbog toga smo mi i dalje ostali. U sprovodenju velike jugoslovenske misli bilo je teških ali i časnih momenata. Onda, kada smo mislili da smo sve smetnje prebrodili, došla je najednom likvidacija Jugoslovenskog sokolskog saveza i stvaranje Sokola Kraljevine Jugoslavije. Nastala je u prvom momenatu stagnacija rada i nije se znalo sve do pre sleta u Beogradu, šta će u stvari biti. Sve se to prebrodilo i Sokolstvo je ostalo nepromjenjeno. Pri formiranju župe bilo je tek 11 društava, pod predsjednikom bilo je 15 jedinica, a danas imamo u župi 122 jedinice. Godine 1929 do 1930 bilo je 4500 članstva, a danas imamo 28.000 pripadnika. Koliko je rada, truda i sredstava uloženo da se dode do ovakvih rezultata u župi? Toliko se ne bi moglo postići da nije bilo sredstava, koja smo dobili kroz Soko Kraljevine Jugoslavije. Verujemo, da smo najteže prebrodili, a dužnost nam je da se brinemo i nadalje. U poslednje vreme povećao se broj naših četa i iste niču iz dana u dan. Mi mora da im damo dovoljan broj voda. Iskustvo nam je pokazalo, da one čete koje su u rukama dobrih narodnih učitelja, dobro i napreduju. Moraćemo nastojati da u svakome sluču bude po jedan dobar voda, a naročito o tome ima da povedu više računa naši radenici po okružjima. Raduje se, što za sobom ostavlja upravu, koja će u svakom pogledu biti na svome mestu i na čijem će čelu biti Soko, radan i pun sokolske ideje. On će se ipak u svakom momentu stavljati na raspoređenje i pomagati rad župe svim svojim snagama. Ako se uspe da se osigura jednoglasnost u upravi župe, uspeh rada je osiguran. A za to je potrebna samo jedna vrlina, koju treba svaki Soko da ima, a to je da svaki želi

od dobrog da napravi još bolje. Uvek je nastojao da tako gleda na stvari u toku svog sokolskog rada. Zato prenosi se zahvalnost, koja mu je izvećena na pretkonferenciji na svu braću i sestre, koji su sa njime saradivali. — Skupština tada jednoglasno pozdravlja govornika.

Posle brata starešine uzima reč br. Dobrivoje Bogdanović. Kao zastupnik Opštine grada Beograda zahvaljuje se prvo bratu starešini na pozdravu upućenom na početak skupštine. Kaže, da u ovom momentu ispunjava dve dužnosti: delegata društva na skupštini i pretnstavnika Opštine grada Beograda. Od strane Opštine grada Beograda ovlašten je da izjavlji, da su opštinska uprava i gradsko veće primili Sokolstvo u želji da ga imaju kao svoju decu. U samom većem, koliko mu je poznato, ima dva brata Sokola, koji će se uvek i u svakom slučaju zauzimati za Sokolstvo i zastupati njegove interese pred većem. Druga dužnost mu je u ovom momentu, da kao delegat svoga društva prisustvuje ovoj skupštini. Danas je došao čas kada se moramo zahvaliti bratu starešini i celokupnom starešinstvu na njihovom požrtvovanom sokolskom radu. Ako im sledujemo primeru onda će biti velelepnih dela. Nas je danas ovde dirljulo da se sam brat starešina prvi digao da se nama zahvali. Ne smatram, da će brat starešina da nas napusti za uvek ili da će otići na neko drugo polje rada — on odlazi samo privremeno, ali i dalje i zauvek ostaje ipak u našoj sredini. Mi u Sokolstvu mora da gajimo kult poštovanja starijih. Ne smemo da dopustimo da naši zaslужni veterani prolaze i odlaze nezapaženi. Svi mi u Sokolstvu radimo ni za korist ni za slavu, a najmanje za vlast, ali to ne znači da mi smo smetli da dozvolimo da se naši veterani povlače a da ne dobiju naše priznanje i zahvalnost. Misli, da pogoda želju i misli svih prisutnih ako zahteva da se ovo unese i konstatuje zapisnici, kako bi ostao vidan trag svega ovoga.

Posle govora brata Dobre Bogdanovića govora su sledeća braća: Franja Galijan u ime najmladih sokolskih radnika, Đorđe Ilić u ime ono malo preostalih radnika brata Branka Živkovića od postanka beogradске župe, Franjo Žic u ime načelnika tehničkog odbora župe, koji je istovremeno zahvaljuje i sestri Danici Ilić, dosadašnjoj načelnici, koja se usled svoje bolesti povlači, zatim brat dr. Jovan Hrgović u ime društava iz unutrašnjosti i najstarijih daka brata Branka Živkovića.

Posle svih ovih govora uzima reč izaslanik bratskog Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brat dr. Mihailo Gradojević, koji konstatiše složan i bratski rad, kako konferencije tako i skupštine. Dalje iznosi pojedinosti sa svoga puta u Bugarskoj radi priprema za slet u Sofiju.

Brat starešina Branko Živković da je tada reč tajniku bratu Milošu Nikoliću da pročita listu nove uprave župe, koja je na pretkupštinskoj konferenciji delegata društava predložena i jednoglasno usvojena.

Brat tajnik čita sledeću upravu: starešina Milivoje Smiljanić, arhitekt; I. zam. starešine Dobrivoje Bogdanović, advokat; II. zam. starešine dr. Branko Čipčić, advokat; III. zam. starešine Đorđe Ilić, nastavnik gimnazije; tajnik Bogdan Spernjak, nastavnik gimnazije; prosvetar Momir Sinobad, profesor; blagajnik Aleksandar Durman, bankarski činovnik; referent za čete Svetislav Vučković, inženjer; načelnik Frano Žic, nastavnik Vojne akademije; I. zam. načelnika Petar Colović, železnički činovnik; II. zam. načelnika dr. Borivoje Vučković, lekar; III. zam. načelnika Toma Vladimirović, student umetnički akademik; načelnica Agata Žic, nastavnica gimnazije; I. zam. načelnica Slavko Vučković, nastavnica gimnazije; II. zam. načelnica Olga Skovran, nastavnica gimnazije; III. zam. načelnice Grozdana Atanacković, priv. Članovi uprave: dr. Miodrag Stevanović, lekar; Miro Stojanović, advokat; Gojko Mudrinčić, nač. Min. saobraćaja u penziji; Radivoje Radulović, v. sav. Min. saobraćaja; Stevan Milutinović, većnik beogradiske Opštine; Staja Stajić, brigadni general; Adolf Štefan, inspektor Min. prosvete; Jozef Babić, profesor penziji; Dionisije Godina, advokat; Miran Ribarž bankarski činovnik; Zamenici: Otokar Novotni, bankarski činovnik; dr. Relja Aranđović, šef budžetskog odsjeka beograd. Opštine; dr. Milorad Feliks, sanitetski potpukovnik; Andra Milovanović, rentjer; Franja Gregorić, sav. Min. saobraćaja; Milorad Jeftić, inženjer; Pero Bekić, rentjer; Đorđe Vojinović, posrednik; dr. Rista Purić, lekar; dr. Kristo Grbin, advokat. Revizioni odbor: Vladimir Steljk, v. savet. Min. saobraćaja; Dragutin Jovanović, činovnik uprave monopola; dr. Janko Olić, advokat; Živojin Savić, upravitelj osnovne škole; Božidar Popović, upravitelj osnovne škole. Zamenici: Dušan Mihailović, činovnik Narodne banke; Dragiša Mića Činovnik, Ministarstva pravde; Ivan Jane inžinjerski major; Samuilo Mandić inženjer; Živojin Pavlović, čin. Direkcije rečne plovidbe. Sud časti: Ljubomir Maksimović, brigadni general; dr. Nikola Dragićević, lekar; dr. Gvido Soretić, advokat; Franja Galijan, advokat; Stevan Stanković, profesor učiteljske škole. Zamenici: dr. Đorđe Paunović, profesor, dr. Jovan Hrgović, večernik; dr. Ljubomir Olić, v. savetnik. Min. trg.

Skupština prima listu jednoglasno. Brat Milivoje Smiljanić uzima reč i zahvaljuje se na ukazanom mu poverenju. Pošto eventualija nije bilo, starešina brat Branko Živković zaključuje skupštinu u 12 časova. B. S.

Skupština Sokolske župe Mostar

U nedelju 31 III o. g. održana je u Mostaru XV godišnja skupština Sokolske župe Mostar. Uoči skupštine t. j. u subotu 30 III održani su uobičajeni zborovi društvenih načelnika i načelnica te zborovi društvenih prosvetara i načelnika načelnika načelnika.

Zbor društvenih prosvetara. Ovaj zbor održan je, isto tako, u subotu 30 III nakon održanog jednodnevne informativne tečajeve za društvene prosvetare. Na ovom tečaju učestvovao je 12 učesnika, većinom društvenih prosvetara, iz 12 društava naše župe te 2 učitelja župske saradnike. Tečaj je održan pod vodstvom župskog prosvetara br. dr. Mile Dokića, koji je učesnicima ovog praktičnog prospektorskog tečaja pokazao i objasnio sve grane sokolskog prosvetnog delovanja i dao im praktične upute za uspešno vodenje toga rada u sokolskim jedinicama, naročito u sokolskim četama. Posle ovog tečaja održan je V zbor društvenih prosvetara pod pretdsedanjem župskog prosvetara na kom je pretresen izveštaj o prosvetnom radu župe u godini 1934, te donesen predlozi za župsku skupštinu o obaveznim sokolsko prosvetnim priredbama u našoj župi u godini 1935.

V zboru sokolskih radnika na selu. Ovaj zbor održan je u subotu 30 III pod pretdsedanjem starešine župe br. Čede Milića. Ovaj zbor po broju učesnika kao i po bogatstvu svoga radnog programa bio je najveća i najuspešnija manifestacija ogromnog uspeha i po-

zveznicu načelnika br. Petra Čolića, koji je pretdsedavao i zboru načelnika.

Trođnevni župski tečaj za izučavanje vežba održan je pod vodstvom

Sa godišnje skupštine Sok. župe Mostar dne 31 III o. g.

bude sokolske misli i rada u selu kroz sokolske čete. Značaj ovog istorijskog sokolskog zborovanja bio je u toliko veći što je ovaj zbor, kao i ovogodišnja župska skupština, održan tek jednu sedmicu posle savezne konferencije za rad u selu, koja je održana u Mostaru, 24 i 25 marta o. g., pod pretdsedanjem I zamenika starešine našeg sokolskog Saveza br. E. Gangla i pretdsednika Savezne odsjek za sokolske čete br. D. Brzakovića, u prisustvu izaslanika br. Češkosl. obce sokolske brata Bogumila Havela te predstavnika 20 sokolskih župa našega Saveza. Na toj konferenciji je, posle pročitanih rečera i iznesenih rezultata i iskustva sokolske župe Mostar o radu u sokolskim četama, od strane svih učesnika održano priznanje tome radu te s burnim odusvrljenjem prihvaćena rezolucija kojom je konačno priznat i utvrđen odnos sokolske čete u sokolskoj organizaciji te istaknuta obavezna dužnost sokolskog rada u našem selu kao najsvetije službe narodu i otadžbini.

Na župskom zboru radnika za selo učestvovalo je 36 delegata iz 20 naših društava, 48 delegata iz 44 naših sokolskih četama, te 15 učitelja župskih saradnika. Na ovom zboru pretnesen je izveštaj župe o radu u selu u g. 1934 te je konstatovano, da su svi zaključci prošlogodišnjeg zbara i župske skupštine izvršeni, potpuno i s mnogo uspeha. Taj izveštaj je primljen jednoglasno i uz burno odobravanje svih učesnika zbara, koji su ujedno održali vidno priznanje neumornom radniku i ideologu sokolskog rada u selu bratu Čedi Miliću i njegovim pomagacima iz župskih radnika. Na ovom zboru pretneseni su brojni predlozi delegata naših društava i četa o budućem radu u sokolskim četama, te su nakon duge i plodne debate doneseni predlozi za župsku i saveznu godišnju skupštinu o radu u godini 1935. Tako su, među ostalim, primljeni pravilnici za razvijanje sokolskih četnih zastava, o poretku četa u svečanim povorkama, o rasporedu sedišta na tribinama i javnim rucićima u selu. Među ostalim predlozima doneseni su za župsku i saveznu skupštinu i sledeći predlozi:

1) da se pri gradnjama osnovnih škola u selima predviđa i gradnja sokolske vežbaonic;

2) da Savez daje novčanu pomoć prvenstveno za gradnju četnih domova;

3) da župsko načelništvo izradi upustva o lakoj atletici;

4) da savezno i župsko načelništvo vežbe za sokolske čete izraduju po motivima iz seoskih poljskih radova;

5) da vežbače odelo za članove sokolskih četa ostane narodna nošnja sa župskom kapom;

6) da pri sletovima i izletima bude obavezna zajednička prehrana i konačište za članove društava i četa;

7) da sve čete održavaju redovne mesečne sastanke;

8) da se u svim četama održavaju župski učitelji, a njihovi pobednici da učestvuju na društvenim i konačno župskoj guslarskoj utakmici za naslov najboljeg guslara;

9) da se u ferijalnim mesecima održi i u godini 1935 ferijalni pohod učitelja župskih saradnika kroz sve čete naše župe;

10) da učitelji župski saradnici održavaju u četama večernje analfabetske tečajeve;

11) da naša župa sa svim društvinama i četama organizuje poklonstveni pohod grobu Kralja Mučenika na Oplenac;

12) da se u četama održavaju utakmice žetelica i kosača;

13) da se prilikom četnih i društvenih javnih vežbi organizuju konjske trke;

14) da se kroz naše čete prikupe u narodu podatci o svim onim licima koja su u toku narodnih ustanaka i ratova za

gopokojnog Viteškog Kralja na Ople-nac, zatim da se i dalje izdaće žursko glasilo „Bratstvo“, potom da se u Po-žegi održi okružni slet u 1935 godini povodom 30-e godišnjice Sok. društva

Dr. I. M.

Skupština Sokolske župe Tuzla

Glavna godišnja skupština Sokol-ske župe Tuzla održana je 7 aprila o. g. u Sokolskom domu u Tuzli uz prisut-vo delegata iz 21 sokolskog društva. Društva: Modriča, Odžak, Bos. Šamać, Ljubovija i Olovo izostala su bez opravdanja. Skupština je počela u 8 sati ujutro, a završena je s malim od-morom od jednog sata u 7 sati na veče.

Otvaramići skupštinu, starešina župe br. Petrović komemorirao je Blago-počivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, što su svr prisutni saslu-sali stojeći i s klicanjem: Slava Mu! Zatim su prisutni na poziv starešine sa živeo izvršili pozdrav Njegovom Ve-likanstvu Kralju Petru II i jednoglasno prihvatali odašiljanje brzjavnih po-zdrav.

Iz opsežnih izveštaja, koje su pod-neli župski funkcioneri vidi se sledeći rad župe u 1934 godini: 1) Župski de-legati posetili su s malom iznimkom sva društva prilikom održavanja go-dišnjih skupština. Uzeli su učešće u većem broju priredaba br. društava i četa, kojom prilikom su jedinicama da-te razne instrukcije i vršeno upoznavanje sa stanjem i radom. Članovi okružnih načelnštava obišli su sva društva i veći broj četa. Župska uprava korpo-rativno je sudjelovala na pogrebu Blago-počivšeg Kralja Ujedinitelja i pose-tila Njegov grob prilikom prvog para-stosa, koji je davan na Oplencu. Pored toga kako je u izveštajima navedeno, župa je preko svojih delegata sudjelovala na saveznoj skupštini, proslavi Sokola u Sremskim Karlovcima i t. d.

Ukupni putni troškovi upravnih organa izneli su 5031 dinar, a tehničkih organa 4989 dinara. 2) Odmah posle katastrofe u rudniku Kakanj župa je vodila vrlo uspješnu akciju za postrada-le pa je iz naše župe osadolano oko 9000 dinara. 3) Neposredno posle tragične smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja župa je povela akciju za podizanje spomenika u Tuzli Kralju Mučeniku. Akcija tako napreduje, da će spomenik moći biti ostvaren još u toku ove godine. 4) Župa je u toku go-dine počaćana sa 14 sokolskih četa i 1 društvo, tako da broji 26 sokol-društava i 82 čete. Brojno stanje član-stva poraslo je za preko 3000 lica, a što je najsimpatičnije brojno stanje vežbačeg članstva povećalo se ovako: članovi za 40%, članice za 28%, muški ženske deca za 51% i ženske deca za 42%. Svi vežbači član-stvo povećano je za 45%. 5) Tajnik župe pregledao je društvene knjige 70 sokolskih jedinica u najštitnije detalje s namerom da se svima jedinicama stave potrebne primedbe i upute radi bo-ljeg rada. 6) Na 18 novembra 1934. g. održana je u Tuzli sednica odbora de-legata društava uz prisustvo delegata svih društava. Na toj sednici prihvai-ćene su smernice za budući rad župe i prihvaćen veliki broj korisnih zaključaka, koji se već postepeno sprovođe u delo. 7) Župa je pomagala svaku ko-rišnju akciju br. društava i četa, izvršila mnogobrojne intervencije, a taj glomazni rad potvrđuje preko 3000 re-senih predmeta upravnih i tehničkih organa, 14 sednica uprave i 19 sednica izvršnog odbora. 8) Župski budžet za 1934. g. realizovan je sa 90%, a prinosi su ubrani od svih društava izuzev Bi-jeljina i Gradačca, a delomično Žepča i Doboja. Prenos gotovine za 1935 bio je 37.373,55 dinara. 9) Svu župsku pre-pisaku kako tajništva, tako i ostalih ot-seka vršili su tako reći bez ikakve no-moće pisarničke sile sami funkcioneri župe, čime je zašteđeno da je mogao biti kupljen stroj za umnažanje akata i jedan pisaci stroj latinicom. 10) Ot-sek za seosko Sokolstvo radio je s po-jaćanom aktivnošću. Putem delegata učestvovao je na tromesečnim sednicama četa, održao je oko 20 predava-nja koje su držali funkcioneri župe pod vedrim nebom pred preko 5000 sluša-licima iz oblasti higijene. Održao je tečaj za vode četa u Kreki, organizovao uče-šće seoskih devojaka (i prvi puta i mu-slimanki) na domaćičkom tečaju na Ilidži. Preduzeo organizaciju intenziv-nog i jačeg učešća učitelja u sokol-skom radu, razdalo veliki broj sadnicu četama i t. d. 11) Održan je jedan župski i pet okružnih prednjačkih, tri te-čaja za proste grane i 2 za suse. Pre-dajeći ispite održani su u Lukavcu, a pomoćnički u Doboju. Prema 1933. g. broj prednjaka se povećao za 4 pred-njaka, 2 prednjačice, 5 prednjačkih po-moćnika, 2 pomoćnice, 93 pripravnika i 13 pripravnica. Pored toga veći broj braće i sestara župe je slala na razne savezne i druge tečajeve. Na sletu u Sarajevu župa je uzeila učešće sa 1793 prijavljenočnog članstva, a nastupila je na javnoj vežbi sa 1122 vežbača. U Za-grebu je župa sudjelovala sa 1227 članova i članica, a na javnoj vežbi nastupila je sa 705 članova i članica. Bilo je 6 okružnih javnih nastupa i 3 okružna takmičenja, 2 okružna takmičenja u prostim granama i 3 u odbocu. Prosvet-ni rad, objektivno se mora priznati, nije bio onakav, kakav bi u odnosu s ostatim radom trebao da bude, ali je ipak održan i župski prosvetni tečaj i rukovodeno je s prosvetnim radom u društvinama.

Požega, a taj da bude obavezan za okružja: požeško, našičko i brodsko. Najzad je za celu župu proglašen obavezni pokrajinski slet u Subotici.

Dr. I. M.

Vojislava Bogićevića. Delegati van Tu-zle protestovali su što su eliminisana pomenuta braća. Tada je brat Bogićević izjavio, da se on posle takvog po-stupka i to onda, kad je navršio 10 godina tajničke dužnosti, ne može pri-miti da saradjuje u novoj upravi, a da će u drugim pravcima sokolskoga rada i nadalje biti delatan. Lista je odgla-sana s razlikom, što je brat Mehmed Salihspahić na predlog brata Petrovića unešen kao zamenik člana uprave.

U novu župsku upravu ušla su braća: starešina Jovan Petrović, I zam. stareš. Nikifor Todić, II zam. ing. Branko Budimir, načelnik Osman Tu-fekđić, I zam. Oto Stuhli, II zam. Joso Sekeli, III zam. Bogdan Ivanović; načelnica Desa Đorđevića, I zam. Nata Despotović, II zam. Koviljka Andelić, III zam. Ana Smehova. Preš. prosv. odbora Jovan Durisić, prof., tajnik Svetolik Popović, blagajnik Husić Meh-med, matičar Rička Dragutin i prof. Jančić Milica, preš. otske za čete br. Vojislav Vukanović. Članovi uprave braća: Ivo Mervar, Grubač Pavle, dr. Pero Todorović, ing. Ibrahim Sačiragić, dr. Vojko Vasiljević, Zrelec Petar, Jel-čić Stjepan, Dane Marković, Vukašin Vuković, Pavlović Milan i Šobić Ljubomir. Zamjenici braća: Kahanedžić Mehmed, Makso Dešić, Ivan Vidić, Kam-enko Milišavljević, Džemo Arnautović. Revizori: Anto Premušić, Marko Vučasović. Sud časti: ing. Budimir, Šobić i dr. Vasiljević.

Kritikovani su izveštaji i učinjene su župi izvesne zamerke. Izveštaje su kritikovali učlanovi delegati br. društva Tuzla.

Pošto je župi data razrešnica i kad je odglašan budžet za 1935. g. prešlo se na izbor uprave.

Kandidacioni odbor nije uspeo da postigne sporazum između dve liste od kojih je na jednoj bio starešina br. Jovan Petrović, a na drugoj br. Nikifor Todić. Posle duže debate brat Damilo Marković (Tuzla) predlaže listu, koju je uglavnom sam sastavljao, a s koje je eliminisan dosadanje blagajnika br. Mehmeda Salihspahića i tajnika brata

Vojislava Bogićevića. Delegati van Tu-zle protestovali su što su eliminisana pomenuta braća. Tada je brat Bogićević izjavio, da se on posle takvog po-stupka i to onda, kad je navršio 10 godina tajničke dužnosti, ne može pri-miti da saradjuje u novoj upravi, a da će u drugim pravcima sokolskoga rada i nadalje biti delatan. Lista je odgla-sana s razlikom, što je brat Mehmed Salihspahić na predlog brata Petrovića unešen kao zamenik člana uprave.

U novu župsku upravu ušla su braća: starešina Jovan Petrović, I zam. stareš. Nikifor Todić, II zam. ing. Branko Budimir, načelnik Osman Tu-fekđić, I zam. Oto Stuhli, II zam. Joso Sekeli, III zam. Bogdan Ivanović; načelnica Desa Đorđevića, I zam. Nata Despotović, II zam. Koviljka Andelić, III zam. Ana Smehova. Preš. prosv. odbora Jovan Durisić, prof., tajnik Svetolik Popović, blagajnik Husić Meh-med, matičar Rička Dragutin i prof. Jančić Milica, preš. otske za čete br. Vojislav Vukanović. Članovi uprave braća: Ivo Mervar, Grubač Pavle, dr. Pero Todorović, ing. Ibrahim Sačiragić, dr. Vojko Vasiljević, Zrelec Petar, Jel-čić Stjepan, Dane Marković, Vukašin Vuković, Pavlović Milan i Šobić Ljubomir. Zamjenici braća: Kahanedžić Mehmed, Makso Dešić, Ivan Vidić, Kam-enko Milišavljević, Džemo Arnautović. Revizori: Anto Premušić, Marko Vučasović. Sud časti: ing. Budimir, Šobić i dr. Vasiljević.

Kako je već bilo 19 casova, prešeno je nekoliko važnijih predloga, pa je posle toga zaključena ova najburnija skupština o osnivanja tuzlanske Sokolske župe.

Skupština Sokolske župe Zagreb

U nedelju dne 10 marta održana je po redu peta redovna godišnja skupština Sok. župe Zagreb u novom Sokolstvu, koja je bila od naročitog značaja, jer je Sok. župa Zagreb mogla na njoj konstatovati, da je g. 1934 bila u isto-rij zagrebačkog Sokolstva i svih jedinica, koje pripadaju župi Zagreb, u pravom smislu reći najvažnija, budući da je ova župa u toj godini izvela jedno grandiozno delo, jednu od najvećih manifestacija koje je Sokolstvo upećdo sada do sada kod nas dalo, a to je jubilarni slet. Na ovoj skupštini pregledana je bila bilansa prošlogodišnjeg rada, a ta je pokazivala ogroman napredak. So-kolstvo se zagrebačkim sletom afir-miralo, kao pokret koji je zahvalio sve sljedeće naroda, kao pokret koji je toliko jak da ga više ništa ne može sprečiti u njegovom napredovanju. Skupštini su prisustvovali delegati skoro svih jedinica župe, koja na području od Krapine do Gline, od Bregane do Nove Gradiške ima 59 sokolskih društava, 177 sokolskih četa i više od 34 tisuće pripadnika. Mnogo više nego što je imao celi predratni Hrvatski sokol-ski savez u času kada je 1914 buknuo rat za oslobođenje i ujedinjenje.

Skupštinu je vodio starešina Sokolske župe br. dr. Oton Gavrančić otvorivši je govorom, u kojem je rekao:

— Kada smo se prošlih godina sa-stajali na svom godišnjem skupštinskom, uvažili smo da je prva misao bila upućena k Prestolju Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, narodnoga Junaka, Vode i Kralja, prvog Sokola našeg. (Svi prisutni ustaju i ključi: Slava Mu!) Nje-ja više nema. Danas još stojimo i du-go ćemo još ostati poraženi strahoviti tom marsejskom nesrećom, koja je za-vila ceo narod u crno. Ostaćemo okup-ljeni oko svetloga lika Njegovog zavjeti, koji nam je ostavio poslednjim svojim dahom: „Čuvaćemo Jugoslaviju!“ Župska uprava predložiće vam, da se uputimo na Oplenac i da tamо još jednom odamo poštu neumrlom našem Vodi. Radi toga odustajem od želje da u ovom času iznova komemoriram Njegov život, pun ogromnih i veličajnih uspeha.

Slušamo poslednje reči, zapovest i zavet: »Čuvajte Jugoslaviju!«, koje su upravljene celom narodu. Slušamo ih u prvom redu mi Sokolovi. Razu-meli smo da treba pod svaku cenu da očuvamo narodno i državno jedinstvo. Okupili smo se u čvrst lanac oko pre-stola Nj. Vel. Kralja Petra II, gledajući u Njemu nadu naše budućnosti. Rešen smo, da ćuvamo ovo Prestolje, kao simbol našeg narodnog jedinstva.

Pozivam vas, braći i sestre, da za-jedno sa mnom kliknete: »Da živi Nj. Vel. Kralj Petar II! Da živi ceo Kraljevski Dom! Da živi Jugoslavija!« —

Prisutni su popratili ove reči od-življennim poklicima i odobravanjem, a br. dr. Oton Gavrančić predložio je zatim da se preko Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije uputi Nj. Vel. Kralju Petru II brzjavni pozdrav.

Citanje brzjavogasaslušano je sto-jeci i popraćeno poklicima Nj. Vel. Kralju.

Posle toga pročitan je i s odobra-vanjem primljen pozdrav upućen Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Br. dr. Gavrančić komemorirao je zatim smrт članova koji su umrli u toku prošle godine, pa je dalje rekao:

— Prošla godina bila je posvećena našem radu oko velikog jubilarnog slet-a u Zagrebu. No ova radna godina, u koju ulazimo, treba da bude posvećena na što većem proširenju i produbljenju našeg pokreta.

Naš redoviti sokolski rad treba si-tematski da se odvija u svim našim

brojnim vežbaonicama i u svim na-šim jedinicama. Naročitu brigu posve-timo našem naraštaju i našoj deci. Njihove kategorije stalno rastu i nji-ma bi trebali da posvetimo našu naj-veću pažnju, naš najaktivniji rad. U njima uzgajamo sokolsku budućnost i budućnost Otadžbine. Naši najbolji i najspremniji prednjaci neka se posve-tuju oduševljivo, da se uči i uči, a tako i naši najbolji prosvetni radnici. Kad se budemo s mnogo dobre volje i s najboljim sposobnostima posvetili ovo-mu radu, neće nam izostati željeni uspesi.

Naše članstvo držimo na okupu i vršimo i kod njega uzgojnju zadaću, koju smo dobroyvoljno preuzeli. Kod svakoga od nas imade mogućnosti po-pravljivanja. Neko nije ni gotov ni sa-vršen Sokol, nikao uzoran čovek, a treba težiti da to svi postanemo.

Mi smo uvek stajali na gledištu, da je Sokolstvo jedno i u gradu i na selu; i tu i tamo vrede iste metode rada, da se uzgoji čovek duševno, telesno i duhovno, što napredniji, što bolji, što jači.

I do sada smo oko toga nastojali da stvorimo na selu što bolje uslove za ispravu sokolskog rad. Ovaj rad, nazovimo specifično sokolskim, treba da se nastavi, ako je moguće i u većem naponu nego da sada. Kraj ovoga rada, a u času kad se opazi da je on doneo neke rezultate i da su nam jedinice na selu dovoljno disciplinovane i sposobne za posebne zadatke, trebaće da se pozabavimo ekonomskim napretkom se-ja. Sokolstvo ne traži da uzme u svoje ruke zadaće koje ima da reši država. Ono će, kao društvo privatne inicijative, gledati da pomogne po svojoj snazi i da daje primere našem selu, da se može napredovati gde se uloži dobra volja.

Čućete u izveštajima o našim na-stojanjima u tom pogledu. Ovde želim samo da naglasim, da zadaci koje pre-uzmem, moraju biti mogući, jedno-stavni i u razmeru prema našim sna-gama, a ciljevi, koji se žele postići ne smiju biti vremenski predaleksi. Od jednostavnih zadataka, prelazićemo onda na složenije i teže.

Br. dr. Oton Gavrančić obrazlaže zatim opširno kakve je mero da sada u tom pogledu poduzela Sokolska župa Zagreb i što je sve postignuto.

Treba naglasiti da je postignuto veoma mnogo i da ovi uspesi pokazuju da je delovanje Sokolstva na ekonom-skom podizanju sela od dragocene važnosti.

Starešina br. Gavrančić govorio je dalje o akciji župe Zagreb na podizanju župskog doma, te o raznim pred-lozima, koje će župa podneti skupštini Saveza na rešavanje.

Svoj govor završio je br. dr. Gavrančić apostrofirajući značenje sokol-skog rada da državno i narodno jedinstvo, posle čega je otvorio skupštinu.

Govor br. dra Gavrančića saslušan je s neobičnom pažnjom i pozdravljen-burnim odobravanjem.

Posle toga prešlo se na diskusiju o izveštajima pojedinih župskih funkcionara. Ovi izveštaji štampani u obimnoj knjizi pokazuju realne rezultate rada u prošloj godini. Ti rezultati i taj napredak zasluguju posebnu pažnju. Svi izveštaji bili su primljeni jedno-glaso i aplauzom. Pošto je pretsednik revizionog odbora major Petar Mrvoš podneo izveštaj revizionog odbora, po-deljena je upravi razrešnica, pa je na-kon toga jednoglasno, aklamacijom po predlogu br. Čeda M. Mileusnića, pre-sednika međudruštvenog odbora za grebačkih sokolskih društava te dru-

štava Kustošija, Vrapče i Stenjevac izabrana za godinu 1935 župska uprava, koja je s toliko uspeha vodila župski slet. Na čelu je s ogromnim određenjem pozdravljen starešina br. dr. Oton Gavrančić, načelnik je br. dr. Alfred Pihler, načelnica s. Štefa Bro-zović, prosvetar br. prof. Milutin Mu-drinić, tajnici br. Čeda Mileusnić i br

SOKOLSKI GLASNIK

seka. Članovi su najpažljivije saslušali izlaganja brata Alikadića, koja su naišla kod njih na potpuno razumevanje i odobravanje.

Nakon toga izabran je odbor od 8 članova s predsednikom naraštajem bratom Osmanom Komadom. U ovaj odbor ulaze još i svi društveni prednjači i jedan član iz uprave društva.

Zupa Novi Sad

CURUG. — Sokolsko poselo. Dne 7 aprila priredeno je prvo sokolsko selo, koje je uspešno iznad očekivanja.

Prosvetar je otvorio selo s kratkim govorom. Vežbe ženskog podmlatka i naraštaja: vežbe s lukovima, džamun na sred sela, valcer ples, vežbe s prutovima i s lepezama u divnim haljinicama uspele su vrlo dobro. Muški podmladak i naraštaj dao je prikaz „Šta bi htio da bude“, vežbe sa sekiram i recitaciju „Kića sokolici“.

Zupa Osijek

OSIJEK. — Okružni prednjački tečajevi u zimi 1934-35. Kao i ranijih godina tako su se i ove zime održali okružni prednjački tečajevi. Radi manjeg broja polaznika iz nekih okružja i radi uštete na režijskim troškovima držala su dva ili tri okružja zajedničke tečajeve u jednom mestu.

Iskustvo iz ranijih godina pokazalo je, da u ove tečajeve dolazi vrlo različit materijal. Zbog toga je Tehnički odbor župe zaključio, da se održavaju dvovrsni tečajevi: početnički i produžni. Početnički je namenjen polaznicima iz manjih jedinica, koje kratko vreme postoje, nemaju sprava i televizija je na niskom stupnju. Producujući su opet za polaznike, koji su neke ranije godine već polazili okružni tečaj ili su iz takvih jedinica, gde su mogli stići tokom pretznanja, da im je početnički tečaj u svrhu. Grada proizvodi tečajeva je udešena tako, da polaznici po svršetku mogu polagati društveni prednjački ispit. Osim toga je ceo program obaju tečajeva umanjeno, jer se uvidelo, da je bio preobiljan i opširan prešle godine s obzirom na materijal, koji u njih dolazi. Radi manje njihove sposobnosti snimanja je i ukupan broj časova sa 90 na 80 sati za 10 dana.

Program i raspored s detaljnom naznakom grade za pojedine predmete izradilo je načelnštvo župe za oba tečaja.

Ti su predmeti bili s brojem časova sledeći: 1) Sokolska misao (u početničkom 2 u produžnom 3 sata); 2) Sokolski sustav telovežbe (u početničkom 0, u produžnom 2 sata); 3) Metodika sok. uzgoja i telovežbe (u početničkom 3 u produžnom 5 sati); 4) Preste vežbe (u početničkom 14, u produžnom 10 sati); 5) Strojevne vežbe (u početničkom 8, u produžnom 6 sati); 6) Vežbe na spravama (u početničkom 5, u produžnom 4 sata); 7) Vežbe na spravama (u početničkom 13, u produžnom 12 sati); 8) Tel. igre, različitosti i ostori (u početničkom 6, u produžnom 6 sati); 9) Praktični vežbači časovi: a) bez sprava (u početničkom 10, u produžnom 10 sati); b) sa spravama (u početničkom 10, u produžnom 10 sati); 10) Rukovanje sa spravama (u početničkom 0, u produžnom 1 sat); 11) Organizacija (u početničkom 3, u produžnom 3 sata); 12) Historija Sokolstva i književnost (u početničkom 2, u produžnom 2 sata); 13) Tehnička statistika (u početničkom 0, u produžnom 1 sat); 14) Anatomija i fiziologija (u početničkom 0, u produžnom 3 sata); 15) Higijena i prva pomoć (u početničkom 4, u produžnom 2 sata).

Tečajevi su održani kako sledi:

Početnički: održan u Valpovu od 3 do 12 decembra 1934. g. za okružja Beli Manastir, Osijek i Donji Miholjac. Na tečaju je bilo 16 polaznika od toga 14 muškaraca i 2 ženske iz 13 jedinica. Svega je održano 80 časova. Zupska pomoć je iznosila 1610 Din. Drugi početnički tečaj održan je u Vinkovcima od 21 do 30 januara 1935. godine za okružja Vukovar-Vinkovci. Na ovom tečaju bilo je 25 članova iz 16 jedinica. Na tečaju je održano 78 časova. Zupska pomoć iznosila je Din 1350. Treći početnički tečaj održan je u Našicama za okružja Podr. Slatina, Slav. Požega i Našice. Tečaj je održan od 18 do 27 februara 1935. g. sa svega 20 članova iz 16 jedinica. Održano je 80 časova. Zupa je priskočila u to mesto održanje ovih tečajeva sa svom tečajevima.

Velike poteškoće još uvek postoje, da jedinice gde se održaju tečajevi, nemaju dovoljno uredene i higijenske vežbaonice. Možda će do godine u tom pogledu biti bolje.

Program početničkih tečajeva sasima je odgovorao i mišljenju sam da može ostati takav bez promena i za buduće. Producne tečajevce dovoljno bi bilo održati samo dva za celu župu na dva razna mesta. Mogli bi trajati 14 dana s programom malo opširnijim.

Sve tečajevce vodio župski predsjednik uz pomoć sokolskih radnika u mestu održanja tečaja.

V. H.

polaznika (20 članova i 2 članice) iz 19 jedinica. Svega je održano 160 časova nastave, a župa je pomogla uspešno delovanje ovih tečajeva sa svom tečajevima.

Projektovani produžni tečajevi u Našicama (za okružja: Podr. Slatina, Našice i Slav. Požega i Slav. Brodu) za Dakovo i Sl. Brod nisu održana radi malog broja prijavljenih.

Od ukupnog broja polaznika t. j. 105 po zanimanju je bilo: zemljoradnika 35, obrtnika 24, učenika 8, studenata 2, radnika 4, općinskih i samoupravnih nameštenika 17, tr. pomoćnika 3, učitelja 4 i kućanica 8.

Župa broji 136 jedinica. U tečaj su izaslate svoje polaznike samo 69 jedinica, što iznosi jedva 50% iako je trećinski trošak jednog polaznika iz svake jedinice snosila župa.

U tečajevima imali su svoje polaznike ove jedinice:

Okružje Beli Manastir: Beli Manastir, Kneževi, Branjin Vrh-Šećerana, Batina, Popovac, Duboševica, Podolje, Branjina, Luč, Kneževi - Vidogradi (u osnutku).

Nisu nikoga poslali: Darda, Bar, Petrovo Selo, Gajic, Lug i Topolje.

Okružje Donji Miholjac: Belišće, Valpovo, Donji Miholjac, Petrijeveci, Beničanci i Torjanci.

Nisu nikoga poslali: Čadavica, Podr. Podgajci, Adolfovac, Bizovac, Novaki i Kapelna.

Okružje Đakovo: Semeljci, Gašinci, Gorjanski Ivanovci, Budrovci, Đak, Selci i Vuka.

Nisu nikoga poslali: Dakovo, Vel. Kopanica, Bračevci, Đurdanci, Garjani, Pridvorje i Strživojina.

Okružje Našice: Durđenovac, Budimci, Čačinci, Našice, Jelisavac, Petrovopoli.

Nisu nikoga poslali: Feličanci, Koška, Orahovica, Zdanci, Bankovci, Donja Motićina, Našička Breznica, Podgorač, Velimirovac.

Okružje Osijek: Čepin, Tenje, Vel. Vučkovac, Tenjski Antunovac.

Nisu nikoga poslali: Osijek d. g., Osijek - Matica, Osijek - Rettala, Dalj, Habjanovci, Palača, Belo Brdo, Čep. Martinci.

Okružje Podr. Slatina: Podr. Slatina, Sopje, Noskovci, Nova Bukovica, Mikleuš.

Nisu nikoga poslali: Ceralije, Gor. Miholjac, Hum, Macute, Vaška, Vračevci, Vočin.

Okružje Sl. Brod: Sibinj, Trnjani, Slav. Brod, Podvinje, Brodsko Brdo, Šušnjevići.

Nisu nikoga poslali: Andrijeveci, Brodski Varoš, Garčin, Nova Kapela, Batrina, Oriovac, Luzani, Slav. Kobaš, Svilaj.

Okružje Sl. Požega: Slav. Požega, Pleternica, Bekteško Gradište, Frkijevci - Kadjanovec.

Nisu nikoga poslali: Kaptol, Požeški Breštovac, Radovanci, Velika, Ruševac.

Okružje Vinkovci: Otok, Vinkovci, Bošnjaci, Županja, Čerči, Jarmina, Privlaka, Andrijeveci - Rokovci, Tordinci, Orolak, Slakovec, Ostrovo, Novo Selo.

Nisu nikoga poslali: Babina Građa, Gaboš, Laze, Marinci, Mirkovci, Nijemeči, Novi Jankovci, Retkovići, Sirkiveči, Komletinci.

Okružje Vukovar: Petrovci, Vukovar, Erdevik, Opatovac, Lovas, Nuštar, Svinjarevc, Vera, Sotin.

Nisu nikoga poslali: Bobota, Boroš, Šidski Banovići, Tompojeveci, Berak.

Još uvek se opeža, da neke jedinice kod izbora članova za tečaj ne rade s dovoljno promišljenosti. Ne pare na to, da li će taj nakon svršetka moći biti od koristi jedinici. Inače u većini je materijal odgovarao nivoima tečajeva.

Velike poteškoće još uvek postoje, da jedinice gde se održaju tečajevi, nemaju dovoljno uredene i higijenske vežbaonice. Možda će do godine u tom pogledu biti bolje.

Program početničkih tečajeva sasima je odgovorao i mišljenju sam da može ostati takav bez promena i za buduće. Producne tečajevce dovoljno bi bilo održati samo dva za celu župu na dva razna mesta. Mogli bi trajati 14 dana s programom malo opširnijim.

Sve tečajevce vodio župski predsjednik uz pomoć sokolskih radnika u mestu održanja tečaja.

V. H.

padaju sinjskom Sokolskom okružju što bolje priprevaju, kako bi slet urođio željenim plodom. Kako smo obaveštene, slet će sudjelovati i mnoga druga društva Sokolske župe u Splitu, te će ova proslava poprimiti pun karakter jače sokolske manifestacije.

Zupa Sušak - Rijeka

BAŠKA. — Komemoracija mučenice smrti Kralja Viteza i Mučenika. Dana 9 aprila održalo je Sokolsko društvo, u prostorijama školske zgrade, pomen mučenice smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja u prisutnosti mnogobrojnog članstva i ostalog pučanstva.

Između ostalih izvedenih tačaka programa deklamovan je naraštajac A. Pahlić pesmu Danka Andelinovića »Naš mrtvi Kralj«. Prosvetar F. Katařinić održao je prigodnu reč o Kralju Mučeniku Ujedinitelju. Šutnjom od jednog minuta odali su svi prisutni poštu tom velikom Neimarju naše načine. Pevački sokolski zbor uspeo je čuvstveno otpevao pesmu »Nad zvezdama«.

BAŠČANSKA DRAGA. — Pomen Viteškom Kralju Ujedinitelju. Naša četa održala je komemorativnu skupštinu 9 IV u 8 sati na večer u školskim prostorijama. Starešina br. Bare Baćević otvorio je skupštinu i pozdravio prisutnu braću i sestre, koji su osim nekolicine bili svi prisutni. Nakon toga deklamirao je naraštajac Tugo Tomasić pesmicu »Zadnji pozdrav Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju«. Posle toga br. Mirko Janečić održao je kratko predavanje o Viteškom Kralju Ujedinitelju. Naraštajka Marija Frčić deklamirala je pesmicu »Kralju Mučeniku«.

Posle toga br. starešina Bare Baćević zaključio je skupštinu.

GOSPIĆ. — Šestomeseci pomen Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Naša Sokolsko društvo održalo je 9 aprila o. g. u ovlašćenoj velikoj općinskoj dvorani svečanu komemorativnu sednicu u pomen tragične smrti Blagopokojnog Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Sednicu je otvorio br. starešina br. Bare Baćević, prof. Petar Zec, zamenik Kraljevskog namesnika i senator, a prigodno spomen slovo održao je društveni prosvetar br. Opačić Ilija, direktor Učiteljske škole. Dupkom puna dvorana prisutnih pratili su s velikom bolji u duši predavanje puno teških i bolnih uspomena na herojski i viteški život i u historiji nadmašiva dela stvorena velikim i neumrlim duhom Blagopokojnog Kralja.

Ova tužna sednica završena je jučeslovenskom himnom koju je svirala naša sokolska glazba.

KASTAV. — Pomen Viteškom Kralju Ujedinitelju. Dne 9 aprila prisustvovao je članstvo u Stolnoj crkvi sv. Jelene pomenu za Blagopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandru I Ujedinitelju. Sednicu je otvorio br. starešina br. dr. Petar Zec, zamenik Kraljevskog namesnika i senator, a prigodno spomen slovo održao je društveni prosvetar br. Opačić Ilija, direktor Učiteljske škole. Dupkom puna dvorana prisutnih pratili su s velikom bolji u duši predavanje puno teških i bolnih uspomena na herojski i viteški život i u historiji nadmašiva dela stvorena velikim i neumrlim duhom Blagopokojnog Kralja.

Ova tužna sednica završena je jučeslovenskom himnom koju je svirala naša sokolska glazba.

KRALJEVICA. — Pomen Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Sokolsko društvo Kraljevica priredilo je 9 aprila uveče šestomeseci pomen Blagopočivšeg Viteškog Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Svečanoj komemoraciji prisustvovali su predstavnici civilnih i vojnih vlasti, ustanova i društava.

Sokolska dvorana bila je puna naroda.

Komemoracija je počela pesmom »Molitva« (Dugan), zatim je društveni prosvetar održao prigodan govor istakavši najsvetlijie momente iz života i delovanja Viteškog Kralja.

Svi prisutni prihvaćaju uzvik »Slava Viteškom Kralju«. Živeo Kralj Petar II! Živila Jugoslavija!

Nakon toga je vrlo lepo recitovao pesmu br. Kabalin »Kralj naš još uvek živi«, a bratac Oskar Blažina »Molitva Kralju«. Posle toga je mesno pevačko društvo »Zvijezda Danica« otpevao tužaljku načinljivije »Oče naš« od Biničkog, što je na svu prisutnu braću dubok utisak.

Zatim se deklamirale sestrica Zorica Jurković »Pred slikom milog Kralja«, bratac Turina Stanko »Lijimo sutoze« (Spasojić) i sestrica Đurđa Franko »More Mrtvom Kralju«. Deklamacije su bile lepo izvedene.

Na koncu je »Zvijezda danica« otpevala himnu Jadranske straže i Državnu himnu. Pevačko društvo i ovom je prilikom pomoglo i mnogo doprinelo da ova tužna proslava što dostojnije ispadne.

NOVI VINODOLSKI. — Pomen Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. U utorak dne 9 aprila, prigodno polugodišnje marseljske tragedije, održalo je Sokolsko društvo Novi Vinodolski pomen Blagopokojnog Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Komemoracija je održana u 8 sati uveče u općinskoj večernici. Novi je i ovaj put pokazao svoje visoko razvijene patriotske osjećaje. Općinska večernica bila je dupkom puna Novljana obojega spola, koji su došli da iskažu svoj veliki bol

za gubitkom Kralja-Heroja, a svoju punu odanost mladom Kralju Petru II.

Posebno »Sokolskog pozdrava«, koji je otsvirala novljanska sokolska glazba, otvorio je društveni starešina br. dr. Padren kratkim govorom komemorativnu sednicu Sokola posvećenu načemu Sinu naše Otadžbine. Društveni prosvetar br. Deprato održao je komemorativno slovo o blagopokojnog Kralju Ujedinitelju. Svoje predavanje završio je pozivom na sokolsko članstvo i ostalo građanstvo Novoga da

svome Velikome Mrtvome Kralju. U crkvi je održan pomen, a zatim u Sokoljan komemoracija, kojoj su prisustvovali uz Sokole i celokupna školska mlađež sa svima nastavnicima, te mnogobrojno općinstvo.

Ponajpre je sve prisutne pozdravio starešina Sokola brat Prijč Duro, predavši reč bratu prosvetaru Vučaku Andriji. Isti je održao komemorativni govor, koji saslušan s velikom pažnjom.

Zatim je otpevana Državna himna iz koje su sledile deklamacije podmlatka i to: »Naš mrtvi Kralje« od Danka Andelinovića; »Lijmo suze«; »Povodom smrti Kralja Aleksandra I., Voj. J. Ilić Mladi; »Molitva mlađeži«, Voj. J. Ilić Mladi; »Kralj Aleksandar«,

Živ. D. Karić; »Kralju Petru II Karadordoviću«. Na kraju otpevana je pesma »Oj Slovenie«.

Dvorana je orila gromkim poklicima: »Slava Kralju Aleksandru!« »Da živi Nj. Vel. Kralj Petar II!«

DIPLOMIRANI UČITELJ MUZIKE
preuzeo bi vodstvo sokolske glazbe, fanfare ili orkestra. Dugogodišnji učitelj dubrovačke općinske muzike i drugih, dugogodišnji član orkestra Narodnog kazališta u Zagrebu te nastavnik kod Muzičke akademije u Zagrebu. — Cenj. ponude na Upravu lista.

Lepo presečenje za vsakega!

Da bi se vsem omogočil sport fotografiranja, je sklenila Kodak Company prodati preko 30.000 aparatov

Kodak Baby-Brownie

po nizki ceni

samo Din 75

(Dobi se pri vsakem foto-trgovcu). Format slike te lepe kamere je $4 \times 6\frac{1}{2}$ cm, dočim kamera sama, ki je elegantna, odlične konstrukcije in preprosta pri uporabi, zajamči odlične uspehe vsem, ki uporabljajo Kodak ali Pathé filme.

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvorica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

**KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU**
Tyrševa ulica štev. 44

UČITELJSKA TIKARNA

V LJUBLJANI, FRANCIŠANSKA 6

64-17

Širite Sokolsku štampu
»Sokolski glasnik«, »Sokol«,
»Sokolski prosvetnik«,
»Sokolsko selo«,
»Sokolič« i »Naša radost«!

Braća i sestre!

Nabavljajte odore, vježbovna odjela i ostale sokolske potrepštine kao i sokolske zastave uz najjeftiniju cijenu i solidnu izradbu kod bratske radnje

73-1

BRANKO PALČIĆ
glavni dobavljač Saveza S. K. J.

Centrala: Zagreb, Kraljice Marije ul. 6, tel. 26-77
Filijala: Beograd, Balkanska 24, tel. 2-61-01

Tražite besplatne cjenike!

Preporučujemo tvrtke, koje oglašuju u Sokolskom glasniku!

JADRANSKA PLOVIDBA D.D.

Vrši redovitu parobrodsku službu u svim pravcima na Jadranskem Moru

Dnevna parobrodskna brza služba iz Sušaka za Dalmaciju i obratno - Turistička putovanja za Dalmaciju i Grčku; 10-11 dana za Dalmaciju i Grčku, 6 dana za Dalmaciju
uz umjerene cijene uključiv vožnju, hranu i krevet
Prvoklasni putnički parobrodi, dobra posluga, odlična hrana

Upute i prospekti daje besplatno Direkcija Jadranske Plovidbe d.d. u Sušaku, sve njezine agencije, uređi Putnika i društva Wagons-Lits/Cook

SUŠAK

Brzojavi: Jadroplov

Telefon 2-36, 2-37

70-1

Diskose, kopljja, kugle i lopte

najusavršenije dobavlja
TVORNICA GIMNASTIČ-
KIH SPRAVA

**J. ORAŽEM
RIBNICA**
NA DOLENJSKEM

OSKAR GUDAC MEĐUNARODNI TRANSPORTI

SUŠAK-DELTA 71-1

Vlasnička zgrada — Supilovala obala — Brzojavi: Gudac, Sušak — Telefon interurban 64

Otpremništvo drž. željeznička

JADVAR a.d.

Sušak-Delta

uskladištuje i vrši sve špeditorske poslove i carinsku manipulaciju uz najkulantnije uvjetne. — (Preuzimanje razvraćanje od stanice kroz grad i do stanice uz najjeftiniju cijenu.)

Tel. inter. 2-29 Brzojavi: Jadvar-Sušak

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

u Ljubljani

registrirana zadruga s ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspavačava tiskalice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Pošlansko čekovni račun Ljubljana: 13.831

Telefon broj 25-43

Zahievajte cenik!

66-17